

PËR NJË TË ARDHME
TË PASTËR
FOR CLEANER
FUTURE

 kurse
energjinë

K O R P O R A T A
E N E R G J E T I K E E K O S O V Ë S

RAPORTI VJETOR I GJENDJES NË MJEDIS 2023

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh. a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS
DIVIZIONI SHËRBIMET E KORPORATËS
DEPARTAMENTI I MJEDISIT

RAPORTI VJETOR I GJENDJES NË MJEDIS 2023

PËRMBAJTJA

Lista e tabelave	4
Lista e grafikëve.....	5
Figurat	5
Shkurtesat	6
Hyrje	8
Legjislacioni mjedisor dhe energjetik.....	9
Parathënie	10
1.0 Prodhimi i Thëngjillit dhe Djerrinës.....	12
2.1 Termocentrali “ Kosova -A”	14
2.2 Termocentrali “ Kosova -B”	16
2.3. Prodhimi i Energjisë Elektrike dhe Lënda e parë	18
2.3.1 Prodhimi i Energjisë Elektrike në Termocentralet e KEK-ut	18
2.3.2 Energjia Termike e Termocentralit “Kosova-B” për projektin e Ko gjenerimit.....	24
2.4 Shpenzimi i thëngjillit për prodhimin e energjisë në termocentralet e Kosovës.....	24
2.4.2 HIRI.....	27
2.4.3 SHPENZIMI I UJIT	30
2.4.4 Shpenzimi i Kimikateve.	31
2.5. Gjendja Mjedisore në Termocentrale	32
2.8.Monitorimi i Mbeturinave.	36
2.11..Raporti përmbledhës i Termocentraleve.....	38
3.0. Gjendja Mjedisore në Divizionin e Prodhimit të Thëngjillit.....	41
3.10.Mbeturinat në DPQ	43
4.0. Aktivitete mjedisore të DRPT	51

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Lista e tabelave

- Tab..1 Numri i punëtorëve të angazhuar në KEK
- Tab. 2. Prodhimi i Thëngjillit dhe Djerrinës gjatë vitit 2023 në DPQ:
- Tab. 3 Kapacitetet aktuale gjeneruese të TC-ve, HC-BRE
- Tab.4. Prodhimi i energjisë elektrike në të dy Termocentralet gjatë vitit 2023
- Tab. 5. Orët e punës në dy Termocentralet gjatë vitit 2023:
- Tab. 6 Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-A", gjatë vitit 2023
- Tab. 7. Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-B", gjatë vitit 2023
- Tab.8. Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentralet "Kosova-A dhe B", gjatë vitit 2023
- Tab. 9. Energjia termike e dhënë nga TC "Kosova B" për Termokos, gjatë vitit 2023
- Tab 10. Shpenzimet mujore të thëngjillit në TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B" gjatë vitit 2023
- Tab. 11. Prodhimi mujor i hirit në TC "Kosova-A" dhe "Kosova-B" gjatë vitit 2023:
- Tab.12. Sasitë e hirit dhe zgurrës të shitura Sharrcemit dhe Trepçës për vitin 2023:
- Tab. 13. Përgatitja e ujit të de karbonizuar dhe të de mineralizuar në dy termocentralet gjatë vitit 2023
- Tab.14. Harxhimi i kimikateve në të dy termocentralet gjatë vitit 2023
- Tab. 15. Sasitë e shpenzuara të naftës në TC "Kosova-A" dhe të mazutit në TC "Kosova-B" për vitin 2023
- Tabela -16 Vlerat Kufitare të Emisioneve për IDM
- Tabela -17 Vlerat Kufitare të Emisioneve
- Tab.18. Emisionet totale dhe specifike mesatare vjetore për vitin 2023 të matura dhe të llogaritura për TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B"
- Tab.19. Sasia e mbeturinave metalike në termocentralet e KEK-ut 2023
- Tab.20 Sasia e ujit(m^3) të shkarkuar nga Miniera në pikat shkarkuese si dhe totali - 2023.
- Tab. 21 Sasia e vajrave të grumbulluara, yndyrës dhe baterive gjatë muajve dhe totali i tyre për vitin 2023 në DPQ.
- Tab. 22 Niveli i reshjeve gjatë muajve t; viti 2023
- Tab.23 vlerat mesatare, maksimale dhe minimale në stacionet monitoruese në DPQ.
- Tab.24 Fidanët e reja të mbjellura në vitin 2023 në parkun KEK II.
- Tab.25 Fidanët në plantacionin KR-2, deponinë e djerrinës Kalaja
- Tab.26. Fidanët në plantacionit SR-1, deponia e djerrinës Jugu
- Tab.27 Monitorimi i plantacionit të Dardhishtës

Lista e grafikëve

- Grafiku 1. Paraqitja grafike e prodhimit të Thëngjillit si dhe largimit të Djerrinës-2023
- Grafiku 2. Kapacitetet aktuale gjeneruese të TC-ve, HC-BR
- Grafiku 3 Prodhimi i energjisë elektrike në TC-A
- Grafiku 4 Prodhimi i energjisë elektrike në TC-B
- Grafiku .5 Energjia e prodhuar në TC-A dhe TC-B gjatë vitit 2023
- Grafiku 6, Orët e punës për njësi në TC-A
- Grafiku 7, Orët e punës për njësi në TC-B
- Grafiku 8 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC-“Kosova-A”,
- Grafiku 9 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC-“Kosova-B”
- Grafiku 10 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC “Kosova-A dhe B”
- Grafiku 11 Prodhimi i hirit dhe zgurres në TC-“Kosova-A” dhe TC-“Kosova-B”
- Grafiku 12 Emisionet e grimcave, SO₂ dhe NO_x nga TC “Kosova-A”
- Grafiku.13 Emisionet e grimcave, SO₂ dhe NO_x nga TC “Kosova-B”
- Grafiku 14 sasitë e ujit të shkarkuar nga Miniera në pikat e shkarkimit dhe totali i ujit të shkarkuar për vitin 2023.
- Grafiku 15 Lartësia mesatare mujore e të reshurave për vitin 2023 Temperatura - DPQ
- Grafiku 16 Lartësia mesatare mujore e temperaturave për vitin 2023
- Grafiku 17 Lartësia mesatare mujore e temperaturave për vitin 2023

Figurat

- Figurat 1 pamjet në DPQ-së
- Figurat.2 Termocentrali “Kosova-A”
- Figurat.3. Pamje nga Termocentrali “Kosova -B”
- figura.4. Deponia e Seperacionit TC “Kosova A” (Deponia A)
- figuar.5. Deponia e Seperacionit TC “Kosova-B” (Deponia B)
- Figuarat 6,7,.8,9 dhe 10. Pamje nga deponitë e transportit hidraulik të hirit TC “Kosova-A” dhe TC “Kosova-B”
- Figura 11 Objektit për deponimin e materialeve radioaktive të shpenzua
- Figura 12 Pajisjet donacion për matjen e gazrave të shkarkuar nga burimet e palëvizshme.
- Figura 13,14 Pamjet gjatë matjeve të pluhurit dhe gazrave shkarkuese në TC-A dhe TC-B
- Figuar. 15 Imazhi i skemave të vendmostrimeve të ujërave sipërfaqësore, nëntokësore dhe shkarkues të parapara për monitorim në DPQ.
- Figura.16 Imazhi i ujërave shkarkues nga Miniera - DPQ të parapara për monitorim në L. Drenica dhe L. Sitnica.

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

SHKURTESAT

AER	Agjencinë Evropian për Rindërtim
AKMRrSB	Agjencinë e Kosovës për Mbrojtjen nga Rrezatimi dhe Siguri Bërthamore
A1,A2,A3,A4,A5	Njësitë gjeneruese Termocentrali "Kosova A"
BE	Bashkimi Evropian
B1,B2	Njësitë gjeneruese Termocentrali "Kosova B"
BPK	Bifenileve të polikloruara
CO	Monoksidi i Karbonit
CO ₂	Dyoksidi i Karbonit
CH ₄	Metani
CFBC	Qarkullimi i pluhurit fluid që digjet në vatrën(shtratin) e kaldajës
DPQ	Divizioni i Prodhimit të Thëngjillit në KEK
dBA	Deci bel njësia për matjen e zhurmës
DRPT	Departamenti i Projekteve Mjedisore dhe Ri kultivimin e Tokave
ha	Hektar
J	Jashtë
JP	Jug-Perëndim
KEK	Korporata Energjetike e Kosovës sh.a.
KSHM	Katalogu shtetëror i mbeturinave
KPMM	Komisioni i Pavarur për Miniera dhe Minerale
IMD(LCP)	Impiantet e mëdha të djegies (Large Combustion Plants)
LGS	Lënda e grimcuar(e thërrmuar) në suspension
MMPHI	Ministria e Mjedisit Planifikimit Hapsinor dhe Infrastrukturë
MZHE	Ministria e Zhvillimit Ekonomik
MPA	Materialet me Përmbajtje Asbesti
MIE	Ministria e Integritimit Evropian
B	Brenda
m ³	metër kub
MW	Megavat
MW hth	Megavat energji termike
MS	Miniera Sipërfaqësore
NH ₃	Amoniaku
NO _x	Oksidet e Azotit
SMM	Sistemi i Menaxhimit Mjedisor
PKU	Përgatitja kimike e ujit
PTD	Pluhuri total i depozituar
POV	Plani Operativ Vjetor
PMPKX	Platoja për meremetimin e pajisjeve kryesore xehëtare
PKX	Pajisjet kryesore xehëtare
PKZE	Plani Kombëtar për Zvogëlimin e Emisioneve (NERP).
DQP(PPC)	Djegia e qymyrit pluhur (pulverised coal combustion)
STEV	Vlera mesatare e koncentrimit (përqendrimit) të gazit mesatarja e 8 orëve
TCA	Termocentrali "Kosova A"
TCB	Termocentrali "Kosova B"
TMD	Teknikat më të mira të disponueshme
PAE(TWA)	Pragu i alarmit të ekspozimit të tërësishëm është tejkaluar
VM	Vendmostrimet
Vm(h/vit)	Vlera mesatare e orëve që mund të tejkalohen brenda një viti
Vmd(24/vit)	Vlera mesatare e ditëve që mund të tejkalohen 24 herë në vit
VPalm	Vlera e pragut të alarmit
VRvit	Vlera e rekomanduar 24 orë në vit

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

VRm	Vlera e rekomanduar mesatare 24 orë
VMm	Vlera e matur mesatare
VRmax	Vlera maksimale e rekomanduar
VMmax	Vlera maksimale e matur
VKMSH	Vlera kufitare për mbrojtjen e shëndetit
VKM	Vlera kufitare e ekosistemit
VK	Vlerat kufitare
VR	Vlerat e rekomanduara
VRp(d)	Vlera e rekomanduar e pranueshme gjatë ditës
VRp(mb)	Vlera e rekomanduar e pranueshme gjatë mbrëmjes
VRp(n)	Vlera e rekomanduar e pranueshme gjatë natës
VRmax(d)	Vlera e rekomanduar maksimale gjatë ditës
VRmax(mb)	Vlera e rekomanduar maksimale gjatë mbrëmjes
VRmax(n)	Vlera e rekomanduar maksimale gjatë natës
VM	Vlera e matur
Vattenfall	Vattenfall është një kompani suedeze e energjisë
ZI	Zona industriale

HYRJE

KEK - Korporata Energjetike e Kosovës, sh.a. është themeluar në baze të Ligjit Nr. 2008/03-L-087-për Ndërmarrjet Publike, me qëllim të kryerjes së veprimtarisë të mihjes së qymyrit dhe gjenerimit të energjisë elektrike. KEK sh.a. Është ndërmarrja kryesore për prodhimin e energjisë elektrike në Kosovës. Asetet e KEK-ut janë pronë e Qeverisë së Republikës së Kosovës. Funkcionet e Korporatës rregullohen përmes politikave të aprovuara nga Zyra e Rregullatorit për Energji të Republikës së Kosovës.

KEK-u prodhon mbi 95 (%) të sasisë së përgjithshme të energjisë elektrike në Kosovë.

Sipas legjislacionit aktual mjedisor të gjitha subjektet të cilat shkaktjnë ndotjen janë të obligueshme të organizojnë sistem të monitorimit me qëllim të përcjelljes së nivelit të ndotjes dhe të raportojnë rregullisht në institucionet qendrore. Bazuar në këtë MMPH përkatësisht AMMK, aktualisht pranon raporte të rregullta nga vet monitorimi që e realizojnë operatorët ekonomik të KEK-ut.

KEK-u në mënyrë të vazhdueshme përcjellë dhe analizon ndikimin e aktiviteteve vetanake në mjedis. Për gjendjen mjedisore KEK-u rregullisht në mënyrë objektive informon institucionet kompetente shtetërore, institucionet lokale komunale dhe palët e interesuara. Si rrjedhojë e kësaj pune pasoi edhe hartimi i këtij raporti.

METODOLOGJIA

Rezultatet e paraqitura në këtë Raport janë përmbledhje e raporteve mujore për mjedisin të Sektorëve për Mjedis nëpër Divizione dhe Departamentit të Mjedisit.

Për përgatitjen e Raportit kontribuuan :

Departamenti i Mjedisit, mbështetur në raportet vjetore të:

Sektorit të Mjedisit pranë Divizionit të Prodhimit të Qymyrit,(DPQ)

Sektorit të Mjedisit pranë Divizionit Termocentrali "Kosova-A",

Shërbimi i Analizave, Termocentrali "Kosova-A",

Sektorit të Mjedisit pranë Termocentralit "Kosova-B",

Shërbimi i Analizave Termocentrali "Kosova-B",

Departamentit për Ri kultivimin dhe Pastrimin e Tokave Degraduese (DRPT)

LEGJISLACIONI MJEDISOR DHE ENERGJETIK

Ligjet mjedisore që i korrespondojnë funksionimit të sektorit energjetik dhe mjedisor në Republikën e Kosovës kanë për qëllim të rregullojnë dhe garantojnë të drejtën e qytetarëve për furnizim me energji elektrike, dhe të drejtën e qytetarëve për të jetuar në një ambient me ajër, ujë dhe tokë të pastër duke e mbrojtur shëndetin e njeriut, faunën dhe florën si dhe vlerat natyrore dhe kulturore të mjedisit.

KEK-u bënë përpjekje që konformë këtij legjislacioni të operoi. Ligjet kryesore dhe nën aktet ligjore që rregullojnë çështjet mjedisore dhe energjetike të aplikueshme janë:

LIEGJISLACIONI I KOSOVËS, MJEDISI

Obligim ligjor:

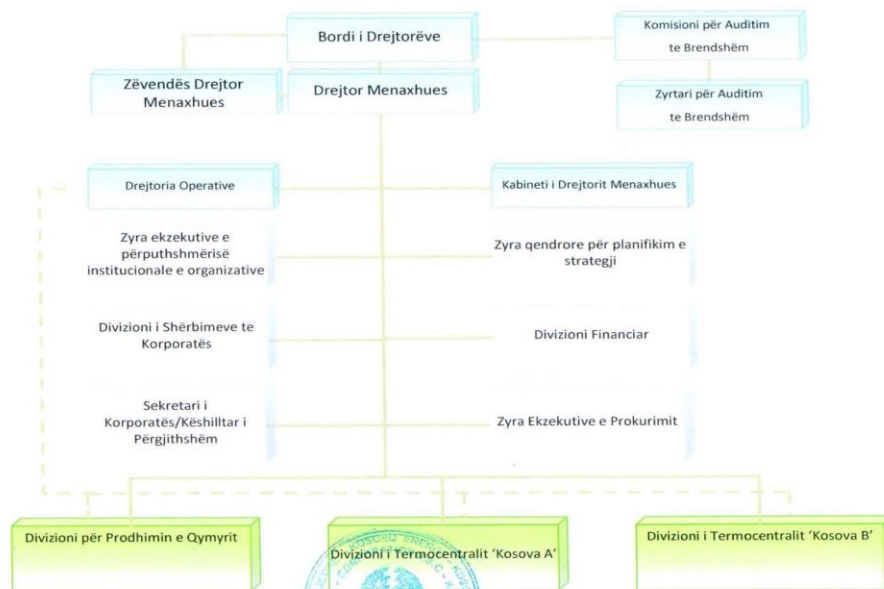
- ✓ Ligji Nr. 03/L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit
- ✓ Ligji Nr. 03/L-214 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis
- ✓ Ligji Nr. 03/L-043 për Kontrollin dhe Parandalimin e Integruar të Ndotjes
- ✓ Ligji Nr. 08/L-025 për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja
- ✓ Ligji Nr. 04/L-147 për Ujërat e Kosovës
- ✓ Ligji Nr. 04/L-060 për Mbeturinat
- ✓ Ligji Nr. 02/L-102 për Mbrojtjen nga Zhurma
- ✓ Ligji Nr.03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës
- ✓ Ligji nr. 03/L-230 për Vlerësimin Strategjik Mjedisor
- ✓ Ligji Nr. 03/L-119 2009 - Ligj për produktet Biocide
- ✓ Ligji Nr. 03/L-104 2010 - Ligj për mbrojtje nga rrezatimi jo-jonizues, jonizues dhe sigurinë nukleare
- ✓ Ligji Nr. 02/L-79 2006 - Ligjin për veprimtaritë hidrometeorologjike
- ✓ Ligji nr. 02/L-26 për Tokën bujqësore,
- ✓ Ligji nr. 05/L-081 për Energjinë
- ✓ Ligji nr. 05/L-085 për Energjinë elektrike
- ✓ Ligji nr. 04/L-016 për Eficiencën e Energjisë
- ✓ Ligji nr. 05/L-052 për Energjinë Termike
- ✓ Ligji nr. 03/L-163 për Minierat dhe mineralet,
- ✓ Ligji Nr. 04/L - 110 - Ligji për ndërtim
- ✓ Ligji nr. 02/L-88 për Trashëgiminë Kulturore
- ✓ Ligji nr. 05/L-044 për Zonën e rrezikuar mjedisore të Obiliqit dhe rreth tij

PARATHËNIE

Republika e Kosovës është tërësisht e varur nga linjiti, si burim kryesor i energjisë për prodhimin e energjisë elektrike, ngrohjes, etj. Prodhimi i energjisë me linjit përbën rreth 95% të energjisë së prodhuar në Kosovë. Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme të energjisë si energjia hidroelektrike, energjia e prodhuar nga era, fuqia fotovoltaike etj., janë ende të kufizuara dhe konsiderohen si burime plotësuese të energjisë për ta përbushur kërkesën për energji elektrike në Kosovë. Në TC-të e Kosovës (TC “Kosova-A” dhe TC “Kosova-B”) në vit digjen mbi 8 milion ton të linjtit. Duhet bërë përpjekje për zvogëlimin e emisioneve nga TC-të, është më se e domosdoshme të përmirësohen kapacitetet teknike në mënyrë që të përbushen kërkesat e PKZE-së. Republika e Kosovës aspron të anëtarësohet në Bashkimin Evropian, prandaj kërkohet që Termocentralet e mëdha me djegie (“TMD”), ti ndërmerin të gjitha masat mjedisore për t’i përbushur standardet mjedisore, Plani Kombëtarë për Zvogëlimin e Emisionit (PKZE-së) është që t’i përbushë vlerat e emisionit të përbajtjes së pluhurit, SO₂, dhe NO_x, për Vlerat e kufirit të emisionit (“VKE”) për TMD-së. Prandaj Korporatës Energjetike të Kosovës, si prodhuesi më i madh i energjisë elektrike në Republikën e Kosovës angazhohet që të krijoj prodhim të qëndrueshëm, të bazuar në kosto me qellim të mbajtjes së qëndrueshmërisë financiare dhe të zhvillimit, duke avancuar kushtet për mjedis, siguri dhe shëndet, mirëmbajtje efektive të aseteve, transparencë, sjellje profesionale dhe etike. Të pranohet nga publiku i gjerë dhe palët tregtare se kompania menaxhohet sipas praktikave më të mira ndërkombëtare për ofrim të shërbimeve të mira, të besueshme dhe konkurruese.

Korporata Energjetike e Kosovës sh.a, është e organizuar sipas makro skemës organizative të paraqitur më poshtë, fig Nr.1.

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS SH.A. – MAKROSKEMA ORGANIZATIVE 2018

Date: 15 prill 2019

L. Z.

Versioni zyrtar sipas vendimmarrjes nga Bordi i Drejtorëve dhe kërkesave ligjore

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Me një strukturë organizative prodhuese:

Prodhimi i Qymyrit : Prodhimi i qymyrit në KEK realizohet në Divizionin për Prodhimin e Qymyrit - DPQ. Në kuadër të këtij Divizioni ekziston : Miniera Sipërfaqësore Sibovci Jug perëndimorë (M.S Sibovc- JP), dhe është pjesë e fushës së Sibovcit. Miniera mbulon një sipërfaqe rreth 4.8 (km²).

Prodhimi i energjisë elektrike: Prodhimi i energjisë elektrike realizohet në dy termocentrale; Termocentrali "Kosova-A" dhe Termocentrali "Kosova-B", të ndara në dy divizione. Termocentralet janë sisteme komplekse që përbëhen nga disa tërësi tekniko teknologjike qëllimi i të cilave është shndërrimi i energjisë së burimeve natyrore energjetike në energji termike dhe elektrike.

Divizioni Termocentrali "Kosova-A"; përbëhet nga pesë njësi operuese: A1, A2, A3, A4 dhe A5 . Njësia A1 me fuqi prej 65 (MW), njësia A2 me fuqi prej 125 (MW), njësia A3 me fuqi 200 (MW), njësia A4 me fuqi 200(MW) dhe njësia A5 me fuqi prej 210 (MW). Njësitë operuese A3, A4 dhe A5 janë në funksion.

Ndërsa njësitë A1 dhe A2 janë jashtë pune, pa status të definuar për momentin

Divizioni Termocentrali "Kosova-B" : përbëhet nga dy njësi operuese : B1 dhe B2, me fuqi të njëjtë 339 (MW). Të dy njësitë operuese janë në funksion.

Struktura organizative në Korporatën Energjetike të Kosovës

Korporata Energjetike e Kosovës ,KEK sh.a. Aktivitet parësor ka prodhimin e qymyrit dhe energjisë elektrike. Për të realizuar këtë qëllim është i organizuar në Divizione, Zyra dhe Departamente .

Numri i punëtorëve i angazhuar në KEK është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Korporata Energjetike e Kosovës	Nr i punëtorëve
KEK-Drejtoria	33
Divizioni i Financave	48
Zyra ekzekutive e prokurimit	24
Divizioni Termocentrali "Kosova-B"	457
Sekretariati i Korporatës	20
Divizioni i Prodhimit të Qymyrit	2, 047
Operimet	53
Divizioni Shërbimet e Korporatës	80
Divizioni Termocentrali "Kosova-A"	561
Σ	3, 323

Tab.Nr.1 Numri i punëtorëve të angazhuar në KEK

1.0 PRODHIMI I THËNGJILLIT DHE DJERRINËS

Figurat 1 pamjet në DPQ-së,

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

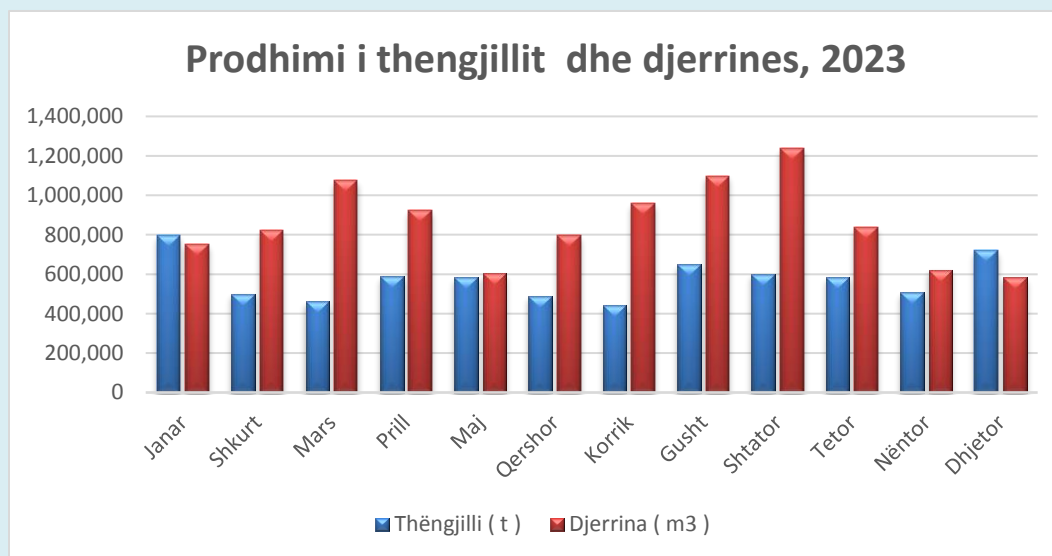
Ekspluatimi i thëngjillit në KEK bëhet në Divizionin për Prodhimin e Qymyrit - DPQ. Prodhimi mesatar vjetor në DPQ aktualisht është rreth 8.3 milionë tonë thëngjill në vit. Sipas disa hulumtimeve të bëra llogaritet se në Kosovë ka rezerva gjeologjike të linjtit rreth 12 miliardë tonë.

Përgatitja dhe deponimi i përkohshëm i linjtit për nevojat e KEK-ut bëhet në dy deponi; Deponinë e Seperacionit TC "Kosova - A" dhe Deponinë e Seperacionit TC "Kosova - B".

Gjatë vitit 2023 janë prodhuar: 6,923,659 (t) thëngjill. Ndërsa largimi i Djerrinës për vitin 2023 ka qenë 10,308,666 (m³).

Nr.	Muaji	Thëngjilli (t)	Djerrina (m ³)
1	Janar	795,492	752,524
2	Shkurt	500,249	820,003
3	Mars	461,358	1,074,622
4	Prill	589,984	924,183
5	Maj	582,624	603,707
6	Qershor	488,624	795,332
7	Korrik	442,756	959,882
8	Gusht	649,552	1,098,690
9	Shtator	602,438	1,236,289
10	Tetor	584,213	837,844
11	Nëntor	505,824	621,253
12	Dhjetor	720,545	584,337
Totali		6,923,659	10,308,666

Tab. 2. Prodhimi i Thëngjillit dhe Djerrinës gjatë vitit 2023 në DPQ:

Grafiku-1. Paraqitja grafike e prodhimit të Thëngjillit si dhe largimit të Djerrinës-2023

2.1 TERMOCENTRALI “KOSOVA -A”

Termocentrali “Kosova-A” gjendet 8 (km) larg Prishtinës me lokacion në Kastriot (Obiliq). Termocentrali “Kosova A” përbëhet nga pesë njësi punuese të njohura si : A1, A2, A3, A4 , A5.

Njësia punuese A1 me fuqi prej 65 MW është lëshuar në punë në vitin 1962.

Njësia punuese A2 me fuqi prej 125 MW është lëshuar në punë në vitin 1965.

Njësia punuese A3 me fuqi prej 200 MW është lëshuar në punë në vitin 1970.

Njësia punuese A4 me fuqi prej 200 MW është lëshuar në punë në vitin 1971.

Njësia punuese A5 me fuqi prej 210 MW është lëshuar në punë në vitin 1975.

Tri njësitë punuese A3, A4 dhe A5 janë funksionale. Sipas planit aktual të prodhimit janë në shërbim dhe zakonisht njëra prej tyre është rezervë “e nxehtë” .

Njësitë punuese A1 dhe A2 janë jashtë pune, pa status të definuar.

Figurat 2 Termocentrali “Kosova-A”

2.2 TERMOCENTRALI “ KOSOVA -B”

Termocentrali “Kosova-B” është termocentrali me mundësi më të mëdha të prodhimit të energjisë elektrike në Kosovë. Termocentrali “Kosova-B” gjendet 13 (km) larg Prishtinës me lokacion në Kastriot (Obiliq) dhe përbëhet nga dy njësi operuese; B1 dhe B2.

Njësia operuese B1 me fuqi të dizajnuar prej 339 MW është lëshuar në punë në vitin 1983.

Njësia operuese B2 me fuqi të dizajnuar prej 339 MW është lëshuar në punë në vitin 1984.

Në operim janë të dy njësitë operuese.

Figurat 3. Pamje nga Termocentrali “Kosova -B”

2.3 . PRODHIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE DHE LËNDA E PARË

2.3.1 PRODHIMI I ENERGJISË ELKTRIKE NË TERMOCENTRALET E KOSOVËS

Në Termocentralin “Kosova-A” janë në operim tri njësi operuese, me kapacitet projektues prej 610 (MW). Por për shkak të vjetërsisë së njërive operuese, kapaciteti aktual operacional janë më të ulëta, dhe sillet prej 432 MW.

Në Termocentralin “Kosova-B” janë në operim të dy njësitë, me kapacitet fillestar të instaluar prej 339 (MW) secili, në kushtet e tanishme energjia maksimale e prodhuar është 303 (MW). Kapaciteti aktual operacional është më i ulët prej 528 MW.

Si lëndë e parë për prodhimin e energjisë elektrike, termocentralet e përdorin thëngjillin, ujin dhe lëndët tjera sekondare. Thëngjilli gjatë djegies liron energjinë termike, e cila energji mundëson prodhimin e avullit me presion dhe temperaturë të lartë. Avulli i prodhuar pastaj vazhdon rrugën për në turbinë e cila e rrotullon gjeneratorin dhe nga aty përfitohet energjia elektrike. Prodhimi i energjisë elektrike në termocentralet “Kosova-A” dhe “Kosova-B” gjatë vitit 2023, është paraqitë në Tabelën 4.

Pasqyrat e prodhimi të energjisë elektrike në Gjenerator për njësi të termocentraleve “Kosova A&B”

Prodhimi i energjisë elektrike TC “Kosova-A” dhe TC “Kosova-B” - 2023								
Termocentralet		TC “Kosova-A” (MWh)				TC “Kosova-B” (MWh)		
Njësitë Operuese		A3	A4	A5	A3,A4,A5	B1	B2	B1,B2
Nr.	Muaji	(MWh)	(MWh)	(MWh)	(MWh)	(MWh)	(MWh)	(MWh)
1	Janar	104173.26	77954.37	0	182127.63	193892	180516	374408
2	Shkurt	87919	87226	0	175145	170532	139688	310220
3	Mars	101678	101664	0	203342	154245	182060	336305
4	Prill	66892	99050	0	165942	184691	86911	271602
5	Maj	102759	82438	50522.31	235719.31	171625	0	171625
6	Qershor	53360	57538	78673.14	189571.14	193326	0	193326
7	Korrik	13707	105410	79760.34	198877.34	136878	94968	231846
8	Gusht	79698	50936	64377.24	195011.24	0	191053	191053
9	Shtator	37601	84488	60264.15	182353.15	0	194549	194549
10	Tetor	0	70875	104805.51	175680.51	48135	199818	247953
11	Nëntor	75219	23785	101743.29	200747.29	177658	144375	322033
12	Dhjetor	27186	66917	91892.61	185995.61	199307	199458	398765
TOTALI		750192.26	908281.37	632038.59	2290512.22	1630289	1613396	3243685
Totali TCA					2 290 512 (MWh)			
Totali TCB					3 243 685 (MWh)			
Total prodhimi i energjisë elektrike TCA dhe TCB					5 534 197 (MWh)			

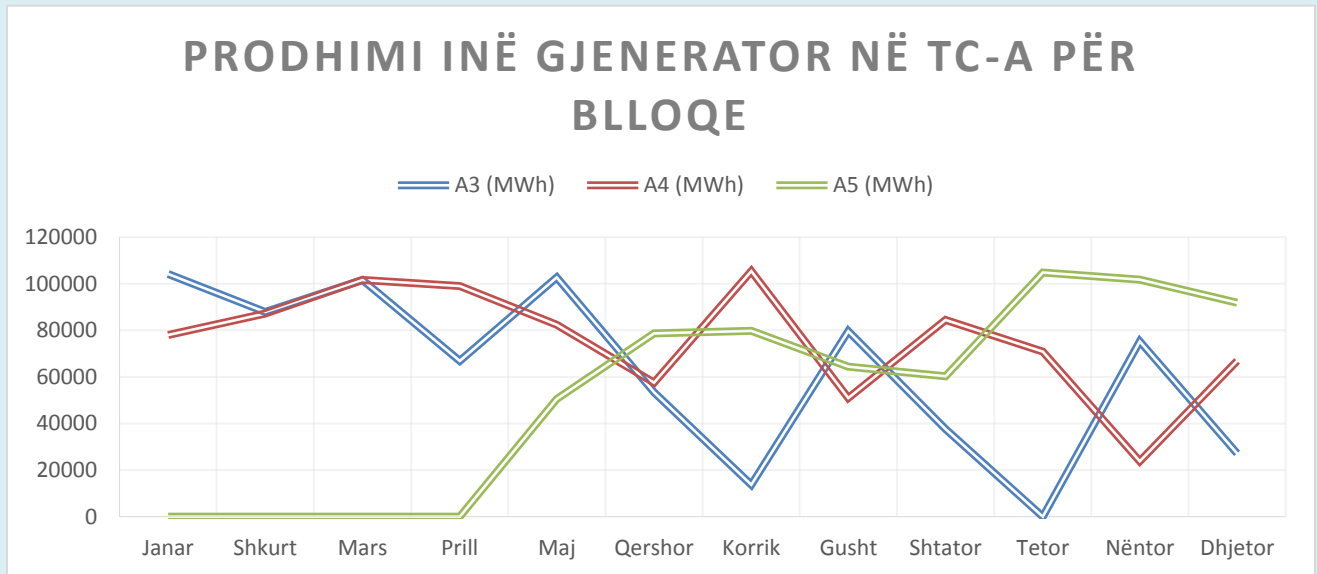
Tab.4. Prodhimi i energjisë elektrike në të dy Termocentralet gjatë vitit 2023

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

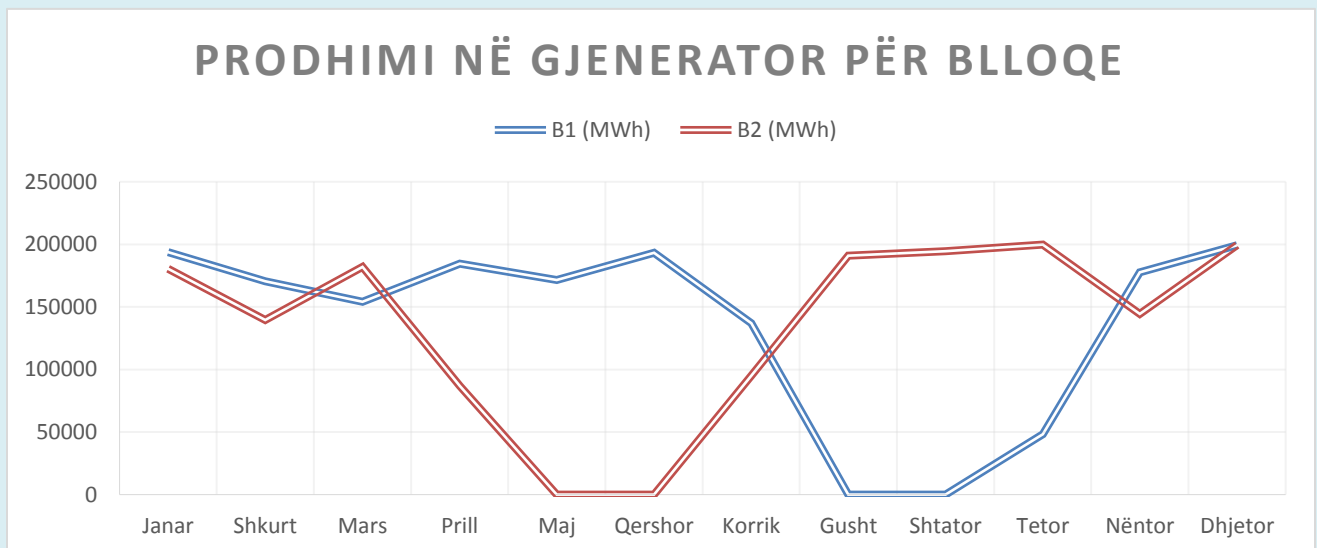
Prodhimi vjetor i energjisë elektrike në Termocentralin "Kosova-A" gjatë vitit 2023 ishte 2 290 512 (MWh),

Prodhimi vjetor i energjisë elektrike në Termocentralin "Kosova-B" gjatë vitit 2022 ishte 3 243 685 (MWh).

Prodhimi vjetor i energjisë elektrike për termocentralet "Kosova-A" dhe "Kosova-B" ishte 5 534 197 (MWh).

Grafiku 3 Prodhimi i energjisë elektrike në TC-A

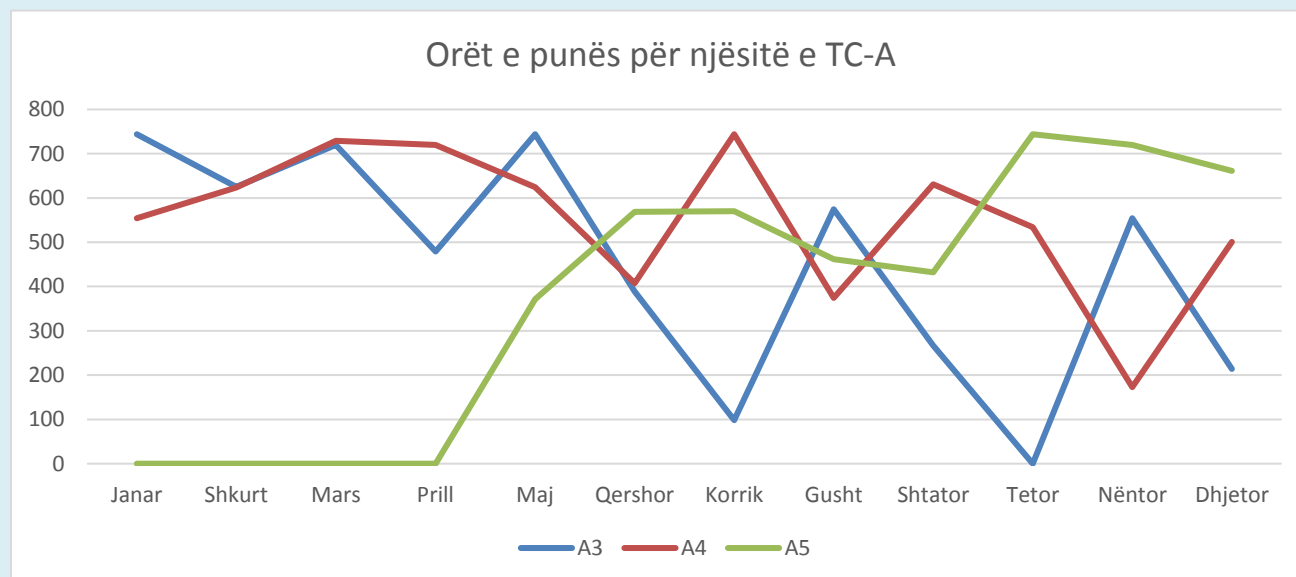
Grafiku 4 Prodhimi i energjisë elektrike në TC-B

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

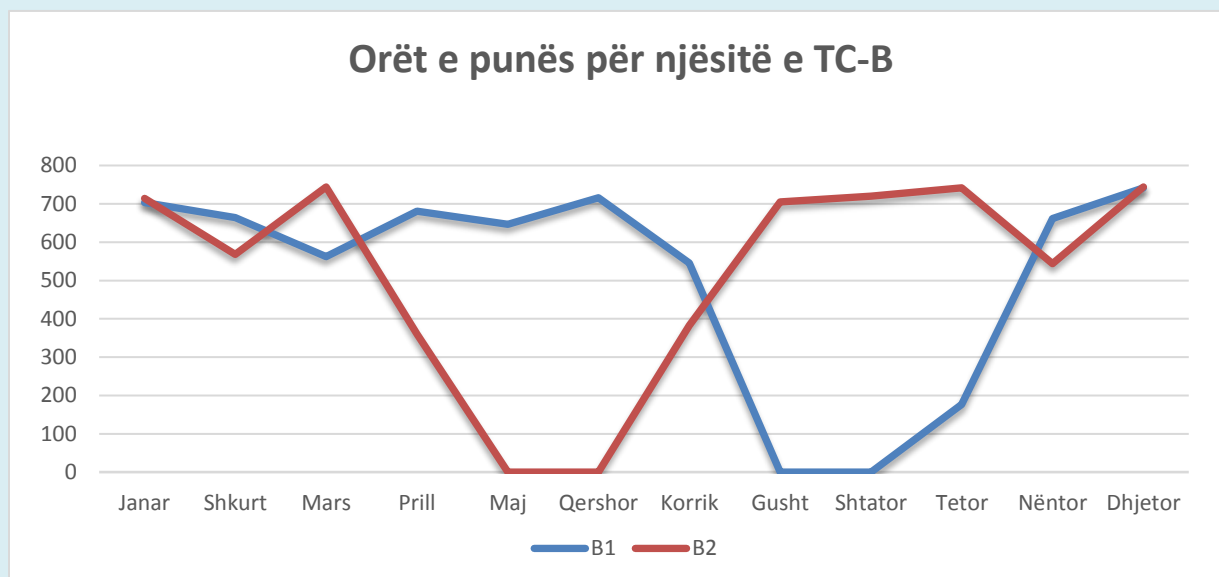
Pasqyrat e orëve të punës për njësi në termocentralet "Kosova A&B"

Orët e punës në TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B"								
Njësitë Operuese		TC "Kosova-A" (h)				TC "Kosova-B" (h)		
Nr.	Muaji	A3	A4	A5	Totali TCA	B1	B2	Totali TCB
1	Janar	744	554	0	1298	703	714	1418
2	Shkurt	625	624	0	1249	664	568	1232
3	Mars	720	729	0	1449	562	744	1306
4	Prill	479	720	0	1199	681	360	1041
5	Maj	744	624	372	1740	647	0	647
6	Qershor	389	407	569	1365	716	0	716
7	Korrik	98	744	570	1413	546	382	928
8	Gusht	575	374	462	1411	0	705	705
9	Shtator	267	631	432	1330	0	720	720
10	Tetor	0	534	744	1278	177	742	919
11	Nëntor	554	173	720	1447	661	544	1205
12	Dhjetor	214	501	661	1376	742	744	1486
TOTALI		5409	6616	4529	16554	6098	6223	12321
Totali TCA		16554 (h)						
Totali TCB		12321 (h)						
TOTALI TCA & TCB		28875 (h)						

Tab. 5. Orët e punës në dy Termocentralet gjatë vitit 2023:

Grafiku 6, Orët e punës për njësi në TC-A

Grafiku 7, Orët e punës për njësi në TC-B

Pasqyrat e prodhimi të energjisë elektrike në gjenerator dhe energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-A"

Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-A", gjatë vitit 2023					
2023	Prodhimi (MWh)	Prodh. në prag.(MWh)	Orët e punës	Prodh.(MWh/ h)	Prodh.për rrjetë(MWh/h)
Janar	182128	160367	1298	244.80	215.55
Shkurt	175145	154327	1249	260.63	229.65
Mars	203342	179827	1449	273.31	241.70
Prill	165942	146539	1199	230.48	203.53
Maj	235719	206125	1740	316.83	277.05
Qershor	189571	166191	1365	263.29	230.82
Korrik	198877	174586	1413	267.31	234.66
Gusht	195011	170714	1411	262.11	229.45
Shtator	182353	159968	1330	253.27	222.18
Tetor	175681	152798	1278	236.13	205.37
Nëntor	200747	175929	1447	278.82	244.35
Dhjetor	185996	162148	1376	249.99	217.94
Σ(01 - 12)	2290512	2009518	16554	261.47	229.40

Tab. 6 Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-A", gjatë vitit 2023

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Pasqyrat e prodhimi të energjisë elektrike në gjenerator dhe energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-B"

Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-B", gjatë vitit 2023					
2023	Prodhimi (MWh)	Prodh. në prag.(MWh)	Orët e punës	Prodh.(MWh/h)	Prodh.për rrjetë(MWh/h)
Janar	374408	340942	1418	503.24	458.26
Shkurt	310220	285409	1232	461.64	424.72
Mars	336305	322877	1306	452.02	433.97
Prill	271602	255110	1041	377.23	354.32
Maj	171625	156435	647	230.68	210.26
Qershor	193326	176354	716	268.51	244.94
Korrik	231846	211520	928	311.62	284.30
Gusht	191053	173309	705	256.79	232.94
Shtator	194549	176607	720	270.21	245.29
Tetor	247953	224435	919	333.27	301.66
Nëntor	322033	292111	1205	447.27	405.71
Dhjetor	398765	361332	1486	535.97	485.66
Σ(01 - 12)	3243685	2976441	12321	370.28	339.78

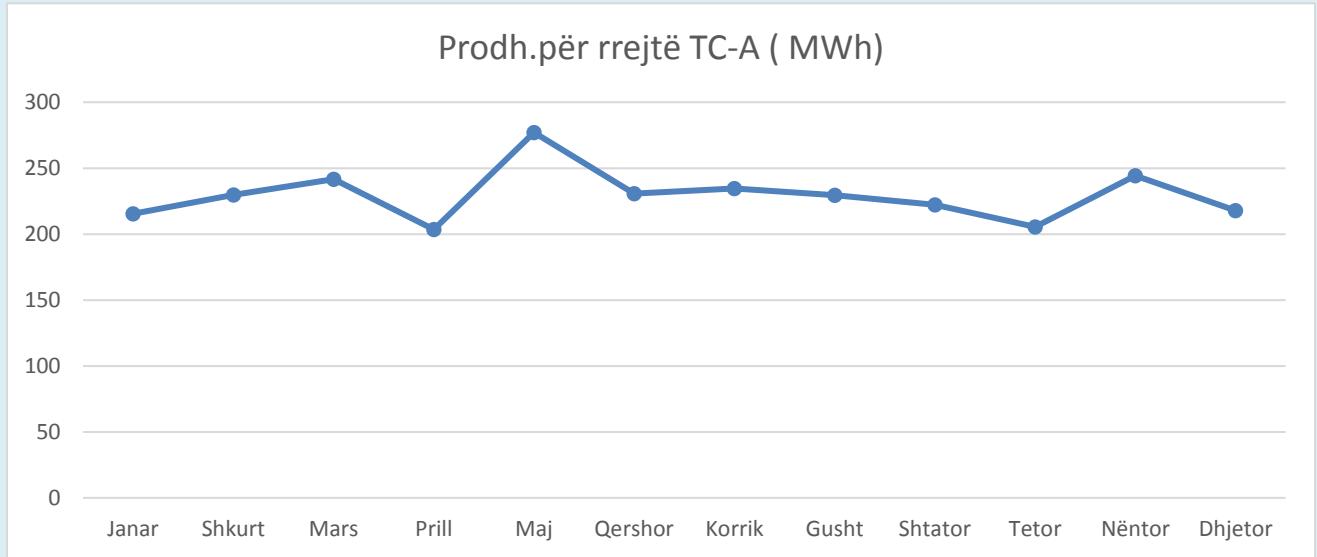
Tab. 7. Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentrali "Kosova-B", gjatë vitit 2023

Pasqyrat e prodhimi të energjisë elektrike në gjenerator dhe energjisë elektrike dhënë rrjetit nga të dy termocentralet.

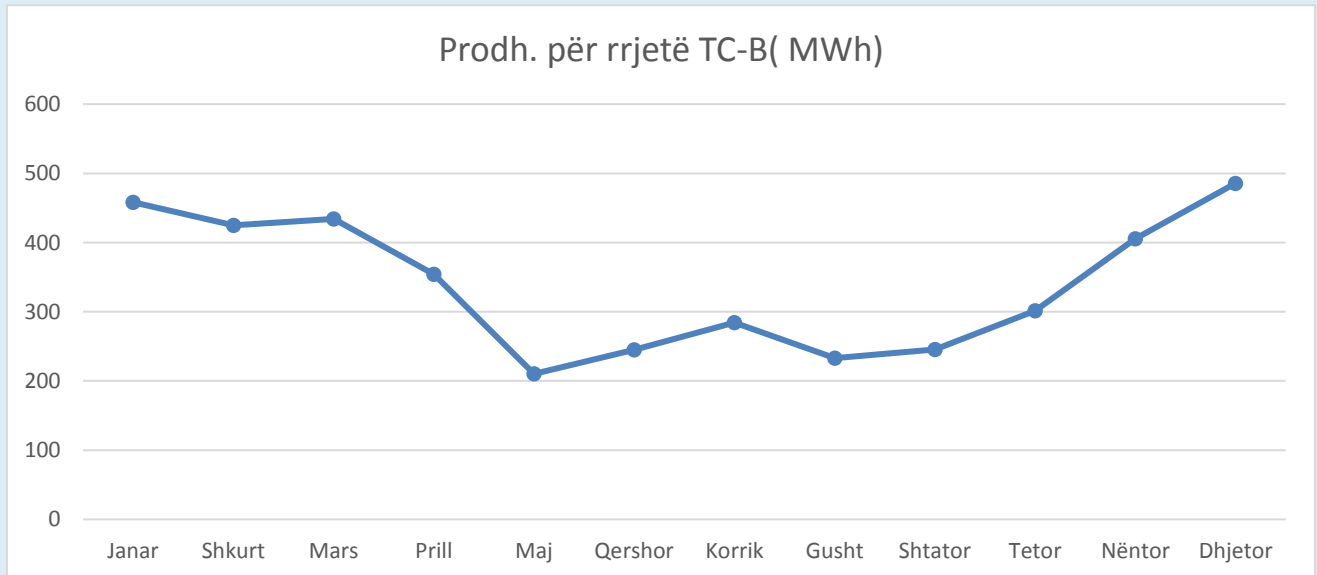
Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga termocentralet "Kosova-A dhe B", gjatë vitit 2022					
2023	Prodhimi (MWh)	Prodh. në prag.(MWh)	Orët e punës	Prodh.(MWh/ h)	Prodh.për rrjete(MWh/h)
Janar	556536	501309	2716	748.03	673.80
Shkurt	485365	439736	2481	722.27	654.37
Mars	539647	502704	2755	725.33	675.68
Prill	437544	401649	2240	607.70	557.85
Maj	407344	362560	2386	547.51	487.31
Qershor	382897	342545	2080	531.80	475.76
Korrik	430723	386106	2341	578.93	518.96
Gusht	386064	344023	2116	518.90	462.40
Shtator	376902	336575	2050	523.48	467.47
Tetor	423634	377233	2196	569.40	507.03
Nëntor	522780	468040	2652	726.08	650.06
Dhjetor	584761	523480	2862	785.97	703.60
Σ(01 - 12)	5534197	7962400	41196	631.76	569.17

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

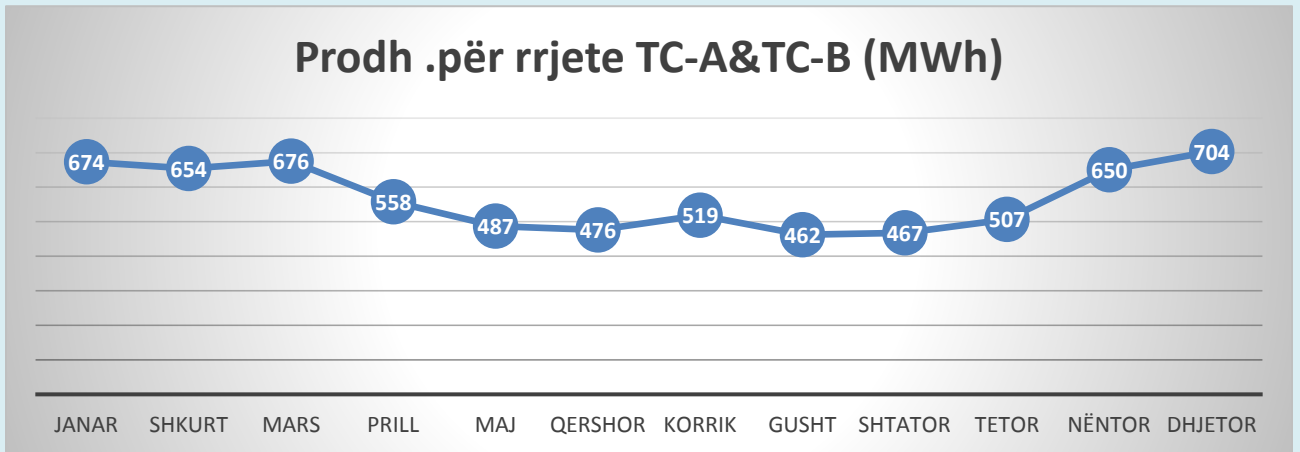
Tab.8. Prodhimi në gjenerator, prodhimi në prag, orët e punës dhe mesatarja e energjisë elektrike dhënë rrjetit nga Termocentralet “Kosova-A dhe B”, gjatë vitit 2023

Grafiku 8 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC-“Kosova-A”,

Grafiku 9 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC-“Kosova-B”

Grafiku 10 Prodhimi i energjisë për rrjetë nga TC "Kosova-A dhe B"

2.3.2 ENERGJIA TERMIKE E TERMOCETRALIT "KOSOVA-B" PËR PROJEKTIN E KOOGJENERIMIT

Energjia termike e bartur në "Ngrohtoren Termokos" sh.a. është një shembull i mirë i përmirësimit mjedisor.

Ky projekt përfshinë lidhjen e sistemit të ngrohjes qendrore të qytetit të Prishtinës me TC "Kosova-B" përmes ngrohjes së ujit të Ngrohtores së qytetit me avullin e termocentralit.

Pasqyrat e energjisë termike dhënë Termokosit

Energjia termike e dhënë nga TC "Kosova B" për Termokos (MWh-energji termike)			
Njësia Operuese	B1	B2	Njësia
Sasia	93413	233761	(MWh-eth)
Totali	327174		(MWh-eth)

Tab. 9. Energjia termike e dhënë nga TC "Kosova B" për Termokos, gjatë vitit 2023

2.4 SHPENZIMI I THËNGJILLIT PËR PRODHIMIN E ENERGJISË NË TERMOCENTRALET E KOSOVËS

Thëngjilli si lëndë e parë djegëse në termocentralet e Kosovës gërmohet në pjesën jugperëndimore të Fushës së Sibocit nga Miniera Sipërfaqësore Sibovci Jugperëndimor (M.S - JP). Thëngjilli i Kosovës i takon llojit të linjiteve dhe ka ngjyre të zezë (të errët). Gërmimi i linjtit dhe heqja e djerrinës organizohet si proces i vazhdueshëm teknologjik, që përbëhet nga dy aktivitete prodhuese: heqja e djerrinës dhe ekskavimi i thëngjillit.

Thëngjilli pasi të nxirret me eskavator rotorik (me sistem kontinual, eskavimi, shirita transportues, etj.), me anë të shiritave transportues transportohet deri në Deponinë e Seperacionit TC "Kosova A" (Deponia-A), gjegjësisht Deponinë e Seperacionit TC "Kosova B" (Deponia-B).

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Në Termocentralin TC "Kosova A", sasi të mëdha të thëngjillit për djegie në njësitë prodhuese për nevojat e prodhimit nuk maten, prandaj edhe sasi të llogaritura të thëngjillit për prodhimin e energjisë elektrike nëpër njësi, merren nga matjet fotogrametrike të realizuara në DPQ.

fig.4. Deponia e Seperacionit TC "Kosova A" (Deponia A)

fig.5. Deponia e Seperacionit TC "Kosova-B" (Deponia B)

Seperacionet janë ura lidhëse në mes të minierave dhe termocentraleve. Aty bëhet thërrmimi i copave të thëngjillit për termocentrale me granulacion prej $0 \div 30$ (mm). Pas thërrmimit, thëngjilli përmes shiritave përcillet në bunker (fortinë), prej nga me anë të dhënëseve të thëngjillit dërgohet në mulli për bluarje, dhe së fundi përcillet në vatrat e kaldajave të termocentraleve.

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Pasqyrat e harxhimit mujor të linjtit për njësi prodhuese të termocentraleve "Kosova-A&B"

		Harxhimet mujore të linjtit për TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B"								
		Harxhimi Mujor (t)				H.Spec(t/MW)	Harxhimi Mujor (t)			H.Spec(t/MW)
Njësitë punuese		A3	A4	A5	A3, A4, A5	A3, A4, A5	B1	B2	B1&B2	B1&B2
1	Janar	163769	122551	0	286320	1.52	241815	220482	462297	1.27
2	Shkurt	138815	137720	0	276535	1.52	211712	167464	379176	1.20
3	Mars	161626	161603	0	323229	1.52	199885	227649	427534	1.19
4	Prill	107171	158691	0	265862	1.52	237427	108163	345590	1.19
5	Maj	140634	112824	69144	322602	1.52	212260	0	212260	1.19
6	Qershor	81530	87914	120206	289650	1.52	244416	0	244416	1.18
7	Korrik	20885	160613	121530	303028	1.52	158284	106223	264507	1.15
8	Gusht	119326	76263	96388	291977	1.52	0	213918	213918	1.21
9	Shtator	57121	128349	91550	277020	1.52	0	220636	220636	1.20
10	Tetor	0	109479	161891	271370	1.52	57828	229121	286949	1.20
11	Nëntor	114241	36124	154525	304890	1.52	221591	167396	388987	1.19
12	Dhjetor	41008	100940	138613	280561	1.52	259837	238301	498138	1.22
Totali		1146126	1393071	953847	3493044	1.52	2045055	1899353	3944408	1.20
Totali i Harxhimit TCA (t)		3,493,044								
Totali i Harxhimit TCB (t)		3,944,408								
Totali i Harxhimit TCA + TCB (t)		7,437,452								

Tab 10. Shpenzimet mujore të thëngjillit në TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B" gjatë vitit 2023

Termocentrali "Kosova-A" gjatë vitit 2023 ka shpenzuar **3,493,044** (t) thëngjill, 1.52 (t/MWh).
 Termocentrali "Kosova-B" gjatë vitit 2023 ka shpenzuar **3,944,408** (t) thëngjill, 1.20 (t/MWh).
 Harxhimi i thëngjillit gjatë vitit 2023, për të dy Termocentralet ka qenë **7,437,452** (t/MWh).

2.4.2 HIRI

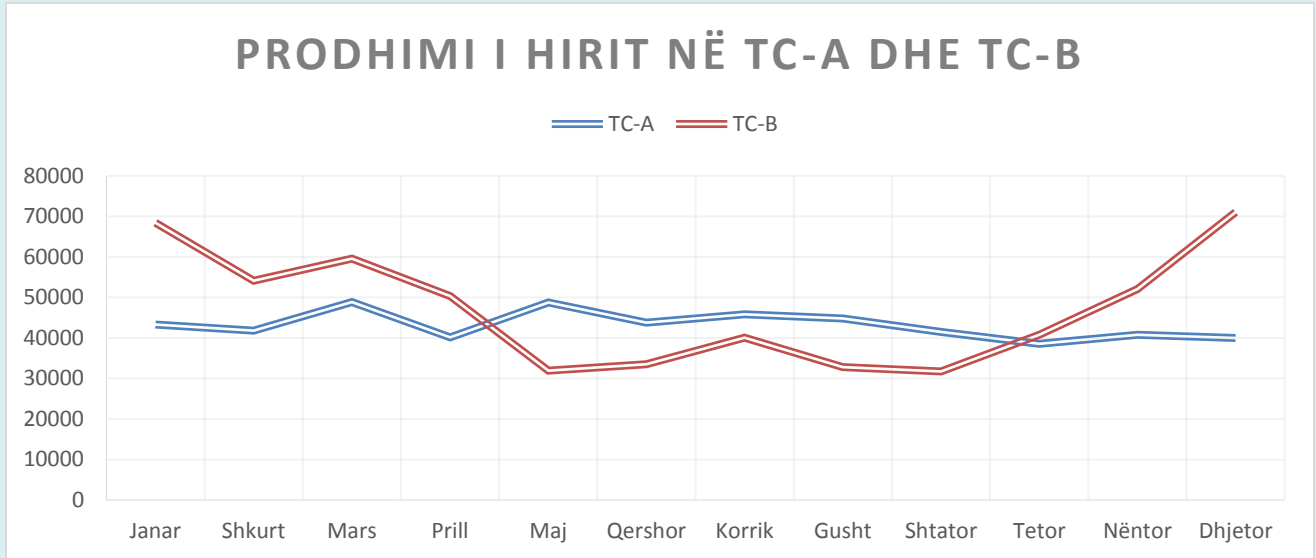
Gjatë procesit të djegies në kaldajë, hirin prodhohet si hi fundërrues, hi fluturues dhe zgurrë(zgjyrë). Sasia e prodhuar e hirit nga përmbajtja e materieve jo djegëse në thëngjill, materieve inorganike. Hiri dhe Zgurra nga termocentralet deponohen me anë të sistemit për bartjen e hirit në mënyrë hidraulike në vendet e boshatisura të minierës së Mirashit.

Pasqyrat e prodhimit të hirit gjatë vitit 2023 nga TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B".

Prodhimi i hirit në TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B"					
Njësitë punuese		TC-A		TC-B	
Nr.	Muaji	Prodhimi i hirit (t)	Prodhimi Specifiki hirit (t/MWh)	Prodhimi i hirit (t)	Prodhimi Specifiki hirit (t/MWh)
1	Janar	43272	0.24	68443	0.18
2	Shkurt	41794	0.24	54089	0.17
3	Mars	48851	0.24	59577	0.18
4	Prill	40181	0.24	50370	0.19
5	Maj	48756	0.21	31892	0.19
6	Qershor	43776	0.23	33509	0.17
7	Korrik	45798	0.23	40086	0.17
8	Gusht	44775	0.23	32804	0.17
9	Shtator	41466	0.23	31731	0.16
10	Tetor	38548	0.22	40761	0.16
11	Nëntor	40810	0.20	52066	0.16
12	Dhjetor	40008	0.22	71034	0.18
Totali		517981	0.23	568773	0.18
Totali i Prodhimit te hiri+zgurrë në TCA &TCB (t)				1086754	
Mesatarja e Prodhimit specifik te hirit+zgurrë në TCA (t/MWh)				0.20074	

Tab. 11. Prodhimi mujor i hirit në TC "Kosova-A" dhe "Kosova-B" gjatë vitit 2023:

Në Termocentralin "Kosova-A" gjatë vitit 2023 janë prodhuar : 517 981 (t), :0.23 (t/MW).
 Në Termocentralin "Kosova-B" gjatë vitit 2023 janë prodhuar : 568 773 (t). : 0.17 (t/MW).
 Gjatë vitit 2023 sasia e përgjithshme e hirit të prodhuar në Termocentralet "Kosova-A" dhe "Kosova-B" ishte: 1086754 (t). Ndërsa mesatarja e prodhimit specifik të hirit ishte: 0.20074 (t/MW).

Grafiku 11 Prodhimi i hirit dhe zgurres në TC-“Kosova-A” dhe TC-“Kosova-B”

Fig.6,7,8,9 . Pamje nga deponitë e transportit hidraulik të hirit TC “Kosova-A” dhe TC “Kosova-B”

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Termocentrali “Kosova-B” dhe Termocentrali “Kosova-A”, vartësish prej kërkesave e bëjnë shitjen e hirit dhe zgurrës. Sasia e hirit dhe zgurrës që i është shitur Sharr cemit dhe Trepçës për vitin 2022 është dhënë në tabelën e më poshtme:

Sasia e hirit dhe zgurës e shitur Sharrcemit , Trepçës dhe Alba Grup gjatë vitit 2023:

Pasqyrat e shitjes së Hirit dhe Zgurës SHARRCEMIT, TREPÇËS dhe ALBA GRUP nga termocentralet “Kosova A&B”, për vitin 2023

Raporti i shitjes së Hirit dhe Zgurës SHARRCEMIT dhe TREPÇËS për vitin 2022				
Viti 2022	SHARRCEMI-HI (TC-A+TC-B)	SHARRCEMI-Zgurrë (TC-A+TC-B)	TREPÇA-HI (TC-B)	ALBA - GRUP (TC-B)
Muaji	HI / ton	ZGURRE / ton	HI / ton	HI / ton
Janar	1897.26	1147.88	761.30	0.00
Shkurt	4191.56	331.32	143.26	507.28
Mars	7200.62	1434.26	1367.38	2470.38
Prill	5902.12	1030.16	1009.82	1831.04
Maj	7476.94	1086.12	771.14	2363.86
Qershor	5686.18	958.36	254.64	2732.58
Korrik	5289.60	563.14	165.06	2385.08
Gusht	7728.78	55.74	0.00	1999.18
Shtator	11140.12	52.70	63.10	0.00
Tetor	12697.46	573.10	501.98	0.00
Nëntor	9052.64	314.70	375.96	0.00
Dhjetor	7248.20	0.00	552.46	0.00
Total / Ton	85511.48	7547.48	5966.10	14289.40
Gjithsejtë	HI dhe Zgurrë	113 314.46		

Tab.12. Sasitë e hirit dhe zgurrës të shitura Sharrcemit , Trepçës dhe Alba Grup për vitin 2023:

2.4.3 SHPENZIMI I UJIT

Termocentralet e Kosovës furnizohet me ujë të papërpunuar nga lumi Llap dhe Ndërmarrja Hidroekonomike "Ibër -Lepenc" sh.a.

Uji i papërpunuar përdoret si lëndë e parë për përfitim të avullit dhe si medium ftohës për pajisjet dhe stabilimente termoenergjetike. Sasia e ujit që përdoret në termocentrale për përfitimin e avullit teknologjik dhe për ftohje, më parë duhet ti nënshtrohet procesit kimik të përpunimit, zbutjes respektivisht de karbonizimit, de mineralizimit, degazimit si dhe kondicionimit kimik. Vetëm uji i përgatitur në këtë mënyrë, mund të përdoret për përfitimin e avullit teknologjik me kritere të lejuara. Termocentrali 'Kosova-A' gjatë vitit 2023 ka përpunuar 9 131 228 (m³) ujë të de karbonizuar, dhe 568 234 (m³) ujë të De mineralizuar

Termocentrali 'Kosova-B' gjatë vitit 2023 ka përpunuar 6 966 450 (m³) ujë të de karbonizuar, dhe 311 558 (m³) ujë të De mineralizuar

Pasqyrat e përgatitjes së ujit të de karbonizuar dhe të de mineralizuar në dy termocentralet gjatë vitit 2023 :

Termocentralet		Harxhimi - Uji TC "KOSOVA-A"				Harxhimi - Uji TC "KOSOVA-B"			
Uji		Uji i De-karbonizuar		Uji i De-mineralizuar		Uji i De-karbonizuar		Uji i De-mineralizuar	
Harxhimi		Harxhimi	Harxh. spec	Harxhimi	Harxh.spec.	Harxhimi	Harxh. spec.	Harxhimi	Harxh. spec.
Njësia		(m ³)	(m ³ /MW)	(m ³)	(m ³ /MW)	(m ³)	(m ³ /MW)	(m ³)	(m ³ /MW)
1	Janar	726145	3.99	48528	0.27	717270	1.92	35961	0.10
2	Shkurt	691230	3.95	43451	0.25	643150	2.00	27974	0.09
3	Mars	683033	3.36	46396	0.23	675800	2.01	28805	0.09
4	Prill	729500	4.40	41142	0.25	563300	2.07	22231	0.08
5	Maj	965507	4.10	56666	0.24	432800	2.52	16702	0.10
6	Qershor	972960	5.13	48796	0.26	435970	2.26	15824	0.08
7	Korrik	614475	3.09	40278	0.20	599820	2.59	31653	0.14
8	Gusht	852691	4.37	48800	0.25	487500	2.55	20352	0.11
9	Shtator	795287	4.36	44781	0.25	467310	2.40	17412	0.09
10	Tetor	532128	3.03	44096	0.25	553250	2.23	31129	0.13
11	Nëntor	745356	3.71	52652	0.26	652200	2.03	28984	0.09
12	Dhjetor	822916	4.42	52648	0.28	738080	1.85	34531	0.09
Totali		9131228	3.99	568234	0.25	6966450	2.15	311558	0.10
Mesatarja e Harxh. Specifik		3.21				0.1722			
Kriteri		2.1 ÷ 2.6 (m ³ /MW)		0.1 (m ³ /MW)		2.1 ÷ 2.6 (m ³ /MW)		0.06 (m ³ /MW)	
Totali i uji i De karbonizuar TCA & TCB 2023								18 389 642	
Totali i uji i De mineralizuar TCA & TCB 2022								984 120	

Tab. 13. Përgatitja e ujit të de karbonizuar dhe të de mineralizuar në dy termocentralet gjatë vitit 2023

2.4.4 SHPENZIMI I KIMIKATEVE

Në Termocentralet e Kosovës për procesin e prodhimit dhe trajtimit të ujërave industriale përdoren kimikate të ndryshme. Kimikatet si: gëlqerja e hidratizuar, acidi klorhidrik, hidroksidi i natriumit, kougulantë dhe flokulantët dhe në fund ujërat industriale kondicionohen me hidroksid amoni, hidrazin , inhibitorë të korozionit , stabilizatorë të fortësisë si dhe biocide. Të gjitha këto shtohen në sistemin ujë - avull dhe sistemin e ujit të de karbonizuar për ftohje, për të mënjanuar procesin e korozionit dhe depozitues, eliminuar oksigjenin dhe për ta rregulluar pH. Kimikatet e nevojshme për përgatitjen e ujit janë të evidentuar në tabelën e më poshtë .

Pasqyrat e harxhimeve të kimikateve gjatë vitit 2023 në termocentralet “KosovaA&B”

Nr.	Emërtimi-Formula-koncentrimi	Njësitë	TC “Kosova-A”	TC “Kosova-B”	Totali (t)
1	Acid klorhidrik (HCl - 30%)	t	739.38	353.693	1093.073
2	Harxhi. spec. i acidit-projektuar(0.41.t/t DM-ujë)	kg/MWh	0.00	0.11	0.05
3	Hidroksid natriumi (NaOH - 40%)	t	573.6	259.76	833.36
4	Harxhi. spec i bazës -NaOH-projektuar(0.31 t/t DM-ujë)	kg/MWh	0.00	0.08	0.04
5	Gëlqere e hidratuar (Ca (OH) ₂ - 90%)	t	1768	1254	3022
6	Vargimi spec. I gëlqeres (180 ppm -t/t DK-ujë)	kg/MWh	0.001	0.387	0.194
7	Ferisulfat Fe ₂ (SO ₄) ₃ - 50%)	t	7.855	26.72	34.575
8	Koagulant/Katjonik.	kg.	0	1000	1000
9	Hidrazinë/levoksinit (N ₂ H ₄ - 15%)	t	2.80	17.00	19.80
10	Hidroksid amoni (NH ₄ OH - 25%)	t	0	13.875	13.875
11	INHIBITOR/DISPERZANT.	t	25.85	28	53.85
12	Inhibitor për-Cu .	kg.	0	1000	1000
13	Biocid algacid.	kg	0	2389	2389
14	Natrium Hipoklorit 12%.	kg.	0	8940	8940
15	Hidrogjen H ₂	m3N	16418.12	0	16418.12
16	Dyoksid i karbonit CO ₂	m3N	19831.38	0	19831.38

Tab.14. Harxhimi i kimikateve në të dy termocentralet gjatë vitit 2023:

Si lëndë djegëse sekondare për startim të blloqeve, si dhe për mbajtjen e ngarkesave të prodhimit, në raste të veçanta, në TC “Kosova-A” përdoret nafta, ndërsa në TC “Kosova-B” përdoret mazuti.

Pasqyrat e shpenzimeve të naftës dhe mazutit në termocentralet “Kosova A&B”, gjatë vitit 2023.

	Njësia Gjeneruese	Shpenzimet e naftës (lit.)	Harxhimi specifik (l/MWh)
1	TC -A3	388368	0.52
2	TC -A4	496177	0.55
3	TC -A5	674629	1.07
	Totali Naftë- TC-A	1559174	0.68
	TC Kosova B (t)	Shpenzimet e mazutit (t)	Harxhimi specifik (kg/MW)
1	TC-B1	1938.2	1.19
2	TC-B1	1826.76	1.13
	Totali mazut- TC-B	3764.96	1.16

Tab. 15. Sasitë e shpenzuara të naftës në TC “Kosova-A” dhe të mazutit në TC “Kosova-B” për vitin 2023

2.5 Gjendja Mjedisore në Termocentrale

Lëndët djegëse fosile qymyri, nafta dhe derivatet e sajë paraqesin problemet kryesore të ndotjes së mjedisit, me djegin e tyre në atmosferë çlirohen sasi të mëdha të produkteve të djegies – gazrave si SO₂, NO_x, CO dhe CO₂, grimcat e ngurta (hirit fundërrues dhe fluturues), ndotësit e ndryshëm inorganike dhe organike, si metalet "të rënda", dhe hidrokarbure aromatike policiklike.

Me qëllim të parandalimit dhe kontrollit të ndotjes së mjedisit, Direktivat Evropiane 2001/80 /KE dhe 2010/75/EU mbi emetimet industriale, aplikimet e të cilëve zbatohet në legjislacionin përkatës të Kosovës në fushën e mbrojtjes së mjedisit, përcakton kërkesat e detyrueshme mjedisore që të gjitha termocentralet me imput termik që tejkalojnë 50 MW për të marrë lejet mjedisore të operimit. Direktiva parashikon aplikimin e teknologjisë më të mirë në dispozicion (TMD) dhe masa të tjera që synojnë parandalimin ose, kur kjo nuk është e realizueshme atëherë ti marrë të gjitha masat për veprimet minimale në ndikim mjedis nën vlerat e përcaktuara kufitare të shkarkimeve (VKE), dhe reduktimin e mbeturinave

2.5.1 Emisionet

Qymyri si lëndë djegëse kryesore e Termocentraleve të Kosovës merret nga minierat sipërfaqësore me karakteristika të njohura. Gjatë djegies (oksidimit) së qymyrit si lëndë e parë, në prani të ajrit, lirohen produkte të djegies: CO₂, CO, SO₂, NO_x, H₂O, N₂, O₂, dhe pluhuri si emision.

Në Termocentralet e Kosovës, sasi të emisioneve të gazrave SO₂, NO_x dhe CO₂, llogariten duke u bazuar në raportet stekiometrike të reaksionit kimik, nga të dhënat për kualitetin e qymyrit dhe harxhimet e qymyrit për prodhimin e energjisë elektrike në gjenerator. Sasi të pluhurit si emision nga blloqet A-3, A-4 dhe A-5, maten në dalje të kanaleve pas fundërruesve elektrostatik, para hyrjes së tyre në tymtar. Vlerat e regjistruara të sasive të pluhurit si emision paraqiten në raportet mujore, për të pasur rezultate të besueshme matësit e pluhurit në kanalet e gazrave duhet të kenë mirëmbajtje të rregullt nga personeli përgjegjës. Duhet shikuar mundësitë e kalibrimit dhe servisimit të këtyre instrumenteve.

Në TC "Kosova-B" për shkak të dizajneve projektuese të fundërruesve elektrostatik, emisioni i grimcave (pluhurit) nuk është në përputhje me standardet që përcaktojnë limitin e emisionit të pluhurit.

Në TC "Kosova-B" janë të vendosur analizatorët (pajisjet) për matjen e vazhdueshme të emisioneve të grimcave: SO₂, NO_x dhe CO₂. Por të njëjtit për shkak të problemeve teknike dhe me mirëmbajtje nuk janë në funksion.

2.5.2 EMITIMI I DYOKSIDIT TE SULFURIT SO₂

Emetimi i dyoksidit të sulfurit (SO₂) varet nga përbërja e sulfurit organik (So) në thëngjill, si dhe nga karakteri alkalik i thëngjillit, respektivisht desulfurimit vetanak i realizuar brenda kaldajës. Në Termocentralet "Kosova-A" dhe "Kosova-B" nuk janë të instaluar desulfuruesit (De-SO₂). Në mungesë të matjeve emisionet e SO₂ llogariten.

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Sjellja e përbërjes së SO₂ si emision në gazrat e oxhakut është e ndryshueshme kohë pas kohe, kjo varet prej faktorëve të ndryshëm nga përbërja e CaO në hi, temperatura në vatër, shpejtësia e reaksionit etj - De-Sulfurimi vetanak.

2.5.3 EMITIMI I NO_x

Emetimi i NO_x shkaktohet prej djegies së azotit të përmbajtur në thëngjill dhe nga prania e azotit në ajër. Arsyeja e emetimit të NO_x është përmbajtja e azotit në thëngjill dhe në ajër për djegie. Oksidet e azotit formohen nga reaksioni kimik i azotit dhe oksigjenit nga ajri, që përcillet në vatër. Për oksidimin e azotit nevojitet një nivel i caktuar i temperaturës në vatër dhe një sasi e duhur e oksigjenit.

2.5.4 EMITIMI I DYOKSIDIT TE KARBONIT CO₂

Emetimi i CO₂ është proporcional me përmbajtjen e karbonit në lëndën djegëse dhe kualitetin e derivateve të djegura. Nuk ka metodë të disponueshme komerciale për kapjen e CO₂ prej burimit shkarkues dhe opsioni më i mirë për reduktimin e emetimit të tij është rritja e efikasitetit të pajimeve dhe djegia sa më racionale e lëndëve djegëse. Emetimi i dyoksidit të karbonit në termocentralet "Kosova A" dhe "Kosova-B" varet nga kualiteti i linjtit dhe operimi.

2.5.5 EMITIMI I CO

Ky emetim shkakton rritje të konsumimit të lëndëve djegëse dhe është një tregues i efikasitetit jo të duhur të impiantit. Procesi i djegies është i përcjellë me emetimin e monoksid të karbonit. Emisioni i CO është pasojë e procesit jo të plotë të djegies (procesit të keq të djegies).

2.5.6 Vlerat Kufitare të Emisioneve të ndotësve në Impiantet me Djegie të Mëdha (IDM)

Kosova është nënshkruese e Traktatit të Komunitetit të Energjisë (TKEn), i cili na obligon zbatimin e direktivave të BE-së, në veçanti për mjedisin, përmes zbatimit të Direktivave 2001/80/EC dhe 2010/75/EU për kufizimin e emisioneve të ndotësve të caktuar në ajër nga Impiantet me Djegie të Mëdha (IMD).

PKZE(Plani Kombëtar për Zvogëlimin e Emisioneve) synon që të përmbushen vlerat kufitare të emisioneve për SO₂, NO_x dhe Pluhur për kapacitetet ekzistuese, Në tab. Nr.17. janë paraqitur VKE që i obligon Termocentralet e Kosovës dhe DPQ ti nënshtrohet aktiviteteve për rehabilitimin e proceseve teknologjike, me qëllim për ti përmbushur kërkesat që dalin nga Traktati i Komunitetit për Energji (EnCT).se

Ndotësi/Viti	2018	2023	2027
SO ₂ (mg/Nm ³), për 6% O ₂	400	400	200
NO _x (mg/Nm ³) as NO ₂ , për 6% O ₂	500	200	200
Pluhuri (mg/Nm ³), për 6% O ₂	50	50	20

Tabela -16 Vlerat Kufitare të Emisioneve për IDM

Sipas; UDHËZIM ADMINISTRATIV (QRK) Nr. 07/2021 PËR RREGULLAT DHE NORMAT E SHKARKIMEVE NË AJËR NGA BURIMET E PALËVIZSHME TË NDOTJES

Vlerat specifike Kufitare të Emisioneve për burimet të palëvizshme të djegies për të cilat është dorëzuar aplikacioni për lejen e parë operative me 7 janar 2013 ose më vonë ose pas 7 janari 2014

Vlerat Kufitare të emisionit [mg/Nm³]

Lloji i lëndës djegëse	50÷100 MW			>100÷300MW			> 300 MW		
	SO ₂	NO _x	Pluhur	SO ₂	NO _x	Pluhur	SO ₂	NO _x	Pluhur
Karburant i ngurt	400	300 400 ¹⁾	20	200	200	20	150 200 ¹⁾	150 200 ¹⁾	10

Tabela -17 Vlerat Kufitare të Emisioneve

Raporti Vjetor i Gjendjes në Mjedisit për vitin 2023

Emisionet totale dhe specifike mesatare vjetore për vitin 2023 të matura dhe të llogaritura për TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B":

Termocentrali	Prodhimi (MWh)	Pluhuri			SO ₂			NO _x			CO ₂		
		(t/vit)	(mg/Nm ³)	(kg/MWh)	(t/vit)	(mg/Nm ³)	(kg/MWh)	(t/vit)	(mg/Nm ³)	(kg/MWh)	(t/vit)	(mg/Nm ³)	(kg/MWh)
A3	750193	225.19	59.0	0.30	1710.4	448.1	2.28	2280.59	597.52	3.04	1002096	263	1336
A4	908281	269.20	60.0	0.30	2236.6	498.5	2.46	2761.17	615.41	3.04	1180973	263	1300
A5	632039	195.0	61.0	0.31	1491	466.4	2.36	1921.40	600.96	3.04	839830	263	1329
∑/Mes.muj TC-A	2290513.0	689	59.9	0.30	5438	473.3	2.37	6963	606	3.04	3022900	263	1320
B1	1630289	2135.8	363.0	1.31	2209	298.8	1.35	4090.11	553	2.51	1928272	263	1183
B2	1613396	1917.8	360.3	1.19	2848	426.1	1.77	3797.64	568.1	2.35	1747642	257	1083
∑/Mes.muj.TC-B	3243685	4054	361.6	1.25	5057	363.1	2.43	7887.75	561	2.43	3675914	258	1132

Tab.18. Emisionet totale dhe specifike mesatare vjetore për vitin 2023 të matura dhe të llogaritura për TC "Kosova-A" dhe TC "Kosova-B":

2.8 MBETURINAT NË TERMOCENTRALE

Koncepti modern i trajtimit të mbeturinave nënkupton zvogëlimin sa të jetë e mundur prodhimit e tyre dhe të pakësohet sa të jetë i mundur deponimi i tyre. Varësisht nga karakteristikat e mbeturinave, mund të përdoren si nënprodukte në proceset e ndryshme ose si lëndë e parë sekondare. Pas trajtimit, sasia e mbetur e mbeturinës e cila nuk mund të shfrytëzohet më tutje, duhet të deponohet si mbeturinë inerte, pra joaktive. Në kuadër të administrimit të mbeturinave, deponimi mbetet si opsion i fundit. Deponitë duhet të jenë të përgatitura për deponimin e materialeve inerte dhe të tjera, në përputhje me kriteret e parapara sipas akteve ligjore në fuqi të Republikës së Kosovës dhe direktivave të BE-së. Deponitë duhet të kenë evidencën e llojit dhe sasisë së mbeturinave .

2.8.1 VAJRAT MBETURINË

Vajrat mbeturinë KEK-u duhet ti grumbullon, ti selekton në bazë të shifrave të katalogut shtetëror për mbeturina, dhe pastaj t'ia shet kontraktorit të licencuar për menaxhimin dhe trajtimin e vajrave mbeturinë.

- Të mbrojnë mjedisin dhe shëndetin e njerëzve nga ndotja me vajra mbeturinë (VM) dhe material mbeturinë të kontaminuar nga vajrat (MMV).
- Të parandalojë, zvogëlojë dhe të kufizojë ndotjen e ujërave, tokës, ajrit si dhe të fuqizojë detyrimet dhe ndalesat për administrimin e vajrave mbeturinë dhe materialit mbeturinë me vajra.

2.8.2 Transformatorët me përmbajtje ose dyshime se përmbajnë vajra të kontaminuar.

Në KEK ndodhen transformatorët që përmbajnë vaj me PCB, 21 transformatorë me përbërje vaji me PCB gjenden në Hangarin A2 pranë TC "Kosova B", ndërsa 5 transformator në lokalitetet e TC "Kosova-A". Janë analizuar të 26 transformatorët dhe është konstatuar se përmbajnë PCB mbi normat e lejuar, përmbajnë më tepër se 50 ppm PCB (analiza e vajt e përcakton këtë). Rekomandohet sa ma shpejtë që është e mundur të ndërmarrën të gjitha masat e nevojshme për trajtimin e këtyre pajisjeve në harmoni me legjislacionin në fuqi.

2.8.3 MBETURINAT METALIKE DHE MBETURINAT TJERA

KEK-u posedon mbeturina të metalike, duke përfshirë çelikun, hekurin, aluminin, bakrin, së bashku me gomën e hequr nga shiritat transportues të linjtit dhe djerrinës etj. Materialet e lartpërmendura janë kryesisht të lokalizuara në hapësirat e mihjes dhe termocentraleve, ku menaxhohen nga ato subjekte. Këto mbeturina metalike iu shiten kontraktorëve të KEK-ut, të licencuara për trajtimin e mbeturinave metalike dhe mbeturinave tjera.

Ndërsa me mbeturinat sanitare menaxhon Kompania Rajonale "Pastrimi" nga Kastrioti (Obiliqi), sipas kontratës së KEK-ut për menaxhimin e mbeturinave urbane komunale, për largimin apo trajtimin e tyre.

Termocentralet	Mbeturina të hekurit (kg)	Mbeturina të bakrit (kg)	Vajra (lit.)	Shirit transportues. (kg)	Sasitë e shitura të skrapit në Vitin 2021 (kg)
TC "Kosova-A"	400 000	2 500	0	7 000	-
TC "Kosova-B"	161 000	4 000	10,288.00	0	-
Total	561 000	6 500	10,288.00	7 000	-

Tab.19. Sasia e mbeturinave metalike në termocentralet e KEK-ut 2023

2.8.4 Mbeturinat me përmbajtje Azbesti

Sipas Udhëzimit Administrativ nr. 07/2009 - Neni 6, për Administrimin e Mbeturinave që përmbajnë azbest, për parandalimin e ndotjes me azbest nga përpunimi i produkteve që përmbajnë azbest, shfrytëzuesi dhe përdoruesi i këtyre produkteve, e në këtë rast KEK- është i obliguar t'i ndër marrë të gjitha masat e nevojshme sipas dispozitave të veçanta ligjore, që veprimtaria e cila përfshinë shfrytëzimin e produkteve që përmbajnë azbest gjatë aktiviteteve të ndryshme të mos shkaktojë ndotje të mjedisit me fibra apo ndotje të ambientit. Edhe pse është bërë inventarizimi i materialeve që përmbajnë përmbajnë azbest, KEK-u është në proces të përgatitjes së hapësirave deponuese të këtij materiali.

2.8.5 DEPONIA E MBETJEVE RADIOAKTIVE NË KEK

Në zonën e KEK-ut (SK) gjendet objekti për deponimin e materialeve të shpenzuara radioaktive. Objekti (Bunker) është nën administrimin e AKMRrSB, por vazhdimisht monitorohet edhe nga ekipet dhe inspektorët e MPHIL, KFOR-it, FSK si dhe Agjencinë për Emergjencë. FSK-ja realizon matjen e radioaktivitetit përreth objektit dhe në brendësi sipas nevojës. Vlerat e matura janë nën kufijtë e lejueshmërisë së tyre.

Objekti për deponimin e burimeve të shpenzuara radioaktive në hapësirat e ish Gazifikimit është ndërtuar në fund të viteve të 60ta, hapësirat deponuese janë të dizajnuara në bazë të numrit të burimeve ekzistues të montuara në Gazifikim. Objekti është i përmasave rreth 16 m² dhe i ndërtuar vetëm për nevojën e Gazifikimit. Burimet e shpenzuara radioaktive në Depo janë të regjistruara në listën e burimeve radioaktive të Republikës së Kosovës, monitorohen në vazhdimësi dhe për ndryshimet eventuale raportohen autoritetet.

KEK-u është Korporatë për prodhimin e energjisë elektrike dhe nuk ka kapacitete humane që të merret me burimet e rrezatimit radioaktiv, Ne jemi të interesuar që sa më shpejt që është e mundur të lirohemi nga këto burime të shpenzuara të rrezatimit. Kjo për ne është barrë e madhe dhe angazhohemi që sa më parë të lirohemi nga ky objekt për shkak se është dizajnuar vetëm për mbetjet e shpenzuara radioaktive nga repartet e ish Gazifikimit. Jemi në fazën e Dekomisionimit të ish Gazifikimit dhe duhet menduar edhe për këtë objekt.

Pamje nga monitorimi periodik i Objektit nga ekipet e KFOR-it dhe FSK-së

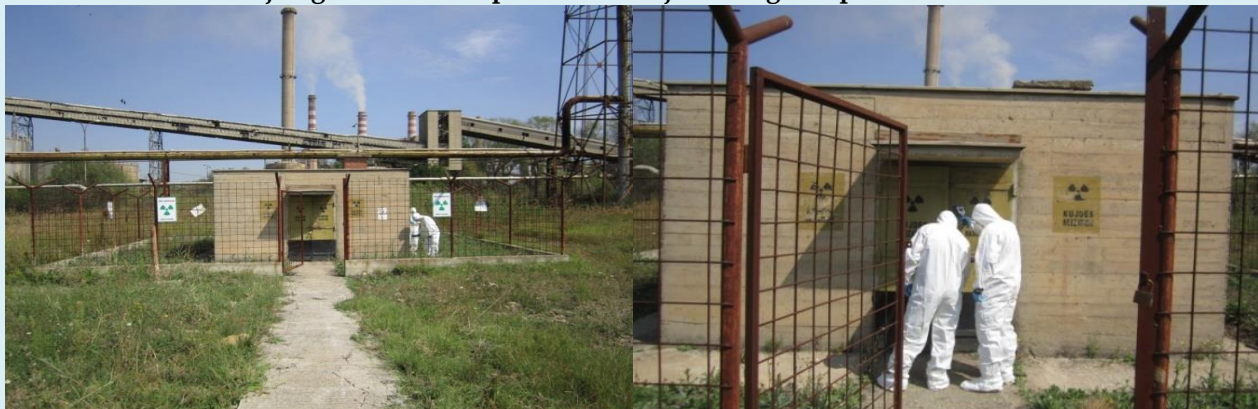

Figura 11. Objektit për deponimin e materialeve radioaktive të shpenzuara

2.11 RAPORTI PËRMBLEDHËS PËR TERMOCENTRALET E KOSOVËS

Legjislacioni mjedisor në Kosovë ka për qëllim të rregullojë dhe garantoj të drejtën e qytetarëve për të jetuar në një ambient me ajër, ujë dhe tokë të pastër, duke e mbrojtur shëndetin e njeriut, faunën dhe florën si dhe vlerat natyrore dhe kulturore të mjedisit. Prandaj edhe synimi ynë është që ndotja si pasojë e aktiviteteve nga operimi në KEK të jetë në përputhje me legjislacionin mjedisor.

Gjendja më e mirë në mbrojtjen e mjedisit në TC “Kosova-A” ka vazhduar të jetë pas instalimit të fundërruesve elektrostatik të ri dhe sistemit të bartjes hidraulike të hirit në gropat pasive të minierave. Vazhdimi i aktiviteteve operuese në të ardhmen i të dy Termocentraleve do të varet nga performancat mjedisore. Si rrjedhojë, emisioni i gazrave; SO₂, pluhuri dhe emetimet NO_x duhet zvogëluar në nivelet e Vlerave Kufitare të Emetimit për Termocentralet me Djegie të Mëdha. Për ti arritur këto VKE duhet investime të theksuara në teknologjinë e reduktimeve mjedisore. Nevojitet menaxhim më i mirë me ujin dhe ujërat industriale, instalimet e pajisjeve për trajtimin e ujërave industriale në pajtim me legjislacionin e Kosovës, udhëzimet e BE dhe praktikat më të mira të mjedisit.

-Me 29.06.2022, KEK-u në arkivin e MMPHI ka dorëzoi me të dhëna të përditësuar;

1. Aplikacionet për dhënien e Lejes Mjedisore të Integruar për Prodhimin e Qymyrit me Nr.3753/22, dt. 29.06.2022.
2. Aplikacionet për dhënien e Lejes Mjedisore të Integruar për Termocentralin “Kosova-A” me Nr.3753/22, dt. 29.06.2022.
3. Aplikacionet për dhënien e Lejes Mjedisore të Integruar për Termocentralin “Kosova-B” me Nr.3753/22, dt. 29.06.2022.

-Po ashtu me 29.06.2022 KEK-u në arkivin e MMPHI ka dorëzoi Dokumentacionin me Nr.3751/22, dt. 29.06.2022:

- a. Aplikacionin për Leje Ujore-Shfrytëzim i Ujit nga Lumi Llap për Termocentrali “Kosova-A”.
- b. Aplikacionin për Leje Ujore-Shkarkimi i ujërave prej Termocentralit “Kosova-A”.
- c. Aplikacionin për Leje Ujore-Shfrytëzim i Ujit nga Hidrosistemi Iber-Lepenc për Termocentrali “Kosova-B”.
- d. Aplikacionin për Leje Ujore-Shkarkim i ujërave prej Termocentralit “Kosova-B”.

-Deponia pasive e hirit në TC “Kosova A” po vazhdon të dizajnohet dhe rehabilitohet. Në këto hapësira është në zhvillim Projekti për ngritjen e kapaciteteve për energjinë e ri përtëriteshe - Solare Fotovoltaik . Zona ku do të shtrihet ky Projekt kap sipërfaqen prej 146 hek, 13 ari dhe 14 m².

-Deponia pasive e hirit në TC “Kosova B” edhe më tutje ka mbetur e pa ndryshuar.

-Miniera pasive e Sitnicës përdoret për deponimin e hirit, por me një përkujdesje të vazhdueshme për eliminimin e ndikimeve të mundshme mjedisore për rrethin.

-Programi monitorues duhet realizohet në pajtueshmëri me kërkesat Ligjore Mjedisore dhe udhëzimet administrative mjedisore të Kosovës dhe BE-së për kualitetin e ajrit, kualitetin e ujit dhe emetimet e ndotësve.

-Monitorimet e emetimeve nga oxhaku në ajër nga Termocentralet (i realizuar në TC “Kosova-B”), kërkon investime në mirëmbajtjen e pajisjeve për monitorim të vazhdueshëm, ndërsa në TC “Kosova-A” kërkon investime në instalimin e pajisjeve për monitorim të vazhdueshëm, me qëllim të arritjes së pajtueshmërisë me kërkesat monitoruese nga udhëzimet LCP të BE.

-Pavarësisht rrethanave të cekura më lartë, për sa i përket dy Impianteve me Djegieje të Madhe (TC-vë) “Kosova-A” dhe “Kosova-B”, marr parasysh zotime e donatorëve (Zyrën e BE-së), Strategjinë e aprovuar të Energjisë së Republikës së Kosovës, dhe buxhetin e KEK-ut, gjatë viteve 2022- 2031 do të ndërmerren aktivitetet si në vijim:

Termocentrali “Kosova-A”

- Bazuar në Strategjinë e Energjisë së Republikës së Kosovës 2022-2031 dhe buxhetin e aprovuar të KEK-ut, planifikohet që gjatë vitit 2024 të filloi rindërtimi i njësisë A3. Si rezultat i këtij investimi pritet që në vitin 2025 emisionet e PM, NO_x dhe SO₂ të jenë në kufij të lejuar sipas PKZE.

- Bazuar ne Strategjinë e Energjisë së Republikës së Kosovës 2022-2031, planifikohet që deri në vitin 2024 do të vendoset për rindërtimin e njësisë A4. Gjatë vitit 2026 të filloi rindërtimi njësisë A4 ku do të përfshihet edhe reduktimi i emisioneve të PM, NO_x dhe SO₂. Si rezultat i këtij investimi pritet që në vitin 2026 emisionet e PM, NO_x dhe SO₂ të janë në kufij të lejuar sipas PKZE për vitin 2027.

- Pas realizimit të investimeve të lartë cekura (njësia A3 dhe njësia A4) njësia e tretë do të dekomisionohet (A5).

- Për fazën e parë të realizimit të këtij projekti (njësinë A3) janë paraparë 120,000,000 €, të shpërndarë për tre vite (2023-2025).

Termocentrali "Kosova-B"

- Projektet e planifikuara të karakterit mjedisore në Termocentralin "Kosova-B" si:
 1. Fundërruesit Elektrostatik për njësinë B1 dhe njësinë B2,
 2. Pajisjet për De-NOx-im për njësinë B1 dhe njësinë B2, dhe
 3. Impianti për trajtimin e ujerave të shkarkuara (Ujërat industriale, sanitare, ujerat e zeza dhe ujerat atmosferike).

Fillimisht gjatë vitit 2023 do të realizohet projekti investiv i delatimeve që do të mundësoi fillimin e punimeve për ndërhyrje investive për zvogëlim të oksideve të azotit (de-NOx) në të dy njësitë (B1 dhe B2).

-Bazuar në informatën nga Zyra e BE-ë në Kosovë, gjatë vitit 2024 do të realizohet projekti për ndërtimin e Fundërruesit Elektrostatik(FES) dhe vendosja e pajisjeve për DeNOx-im në Njësinë B2. Nga tetori i vitit 2024 njësia B2 pritet të operoi në përputhje me kufijtë e lejuar nga PKZE të Republikës së Kosovës.

-Bazuar në informatën nga Zyra e BE-ë në Kosovë, gjatë vitit 2025 do të realizohet projekti për ndërtimin e Fundërruesit Elektrostatik(FES) dhe vendosja e pajisjeve për De-NOx-im në Njësinë B1. Nga tetori i vitit 2025 njësia B1 pritet të operoi në përputhje me kufijtë e lejuar nga PKZE të Republikës së Kosovës.

-Për sa i përket SO₂ kanë filluar aktivitetet përgatitore për draftin e Dosjes së Tenderit. Në ndërkohë KEK është duke aplikuar për financim të këtij investimi në BE (IPA 2024). Në çfarëdo rasti pritet që ky investim të përfundojë dhe emisionet e SO₂ të jenë në kufij të lejuar me PKZE në fund të vitit 2027.

-Impianti për trajtimin e ujërave shkarkuese(Ujërat industriale, sanitare, ujerat e zeza dhe ujerat atmosferike) në Termocentrali "Kosova-B". BE ka angazhuar UNOPS për të përgatitur propozimi final të projektit dhe finalizimin e dosjes së tenderit. Projekt është i kushtëzuar nga BE me projektin e financuar nga KEK për Kthimin e ujërave nga depnia e hirit në Mirash e i cili për momentin është pezulluar për shkak të një ankese në OSHP.

3.0.GJENDJA MJEDISORE NË DPQ-2023

3.1 HYRJE

Në këtë Raport mungojnë të dhënat e monitorimit të ndikimeve mjedisore në DPQ(Divizionin e Prodhimit të Qymyrit); Monitorimi i ujit ,ajrit, tokës, zhurmës vibrimeve, florës, faunës dhe mbeturinave (vajrat). Monitorimi i këtyre ndikimeve mjedisore në mungesë të një Operatori nuk kemi arritur ta realizojmë përveç mbeturinave dhe shkarkimit të ujërave për të cilat është raportuar nga departamentet përkatëse që operojnë në kuadër të DPQ.

Ne këtë raport janë të prezantuar edhe parametrat klimatik siç janë; të reshurat dhe temperatura, të monitoruara me pajisjen meteorologjike Vantage PRO2.

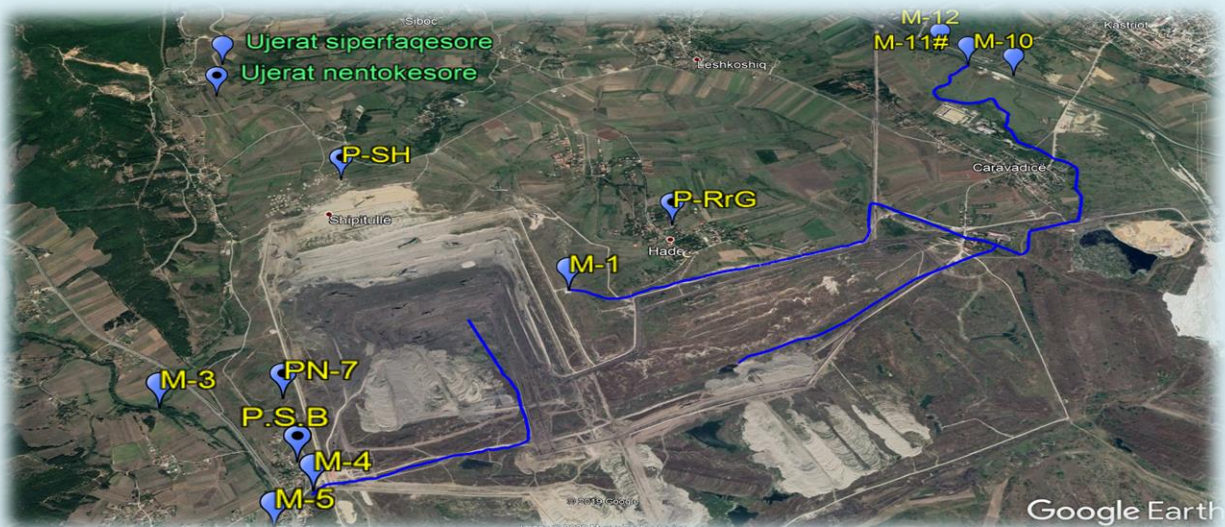

Fig. 15 Imazhi i skemave të vendmostrimeve të ujërave sipërfaqësore, nëntokësore dhe shkarkues të parapara për monitorim në DPQ.

Fig.16 Imazhi i ujërave shkarkues nga Miniera - DPQ të parapara për monitorim në L. Drenica dhe L. Sitnica.

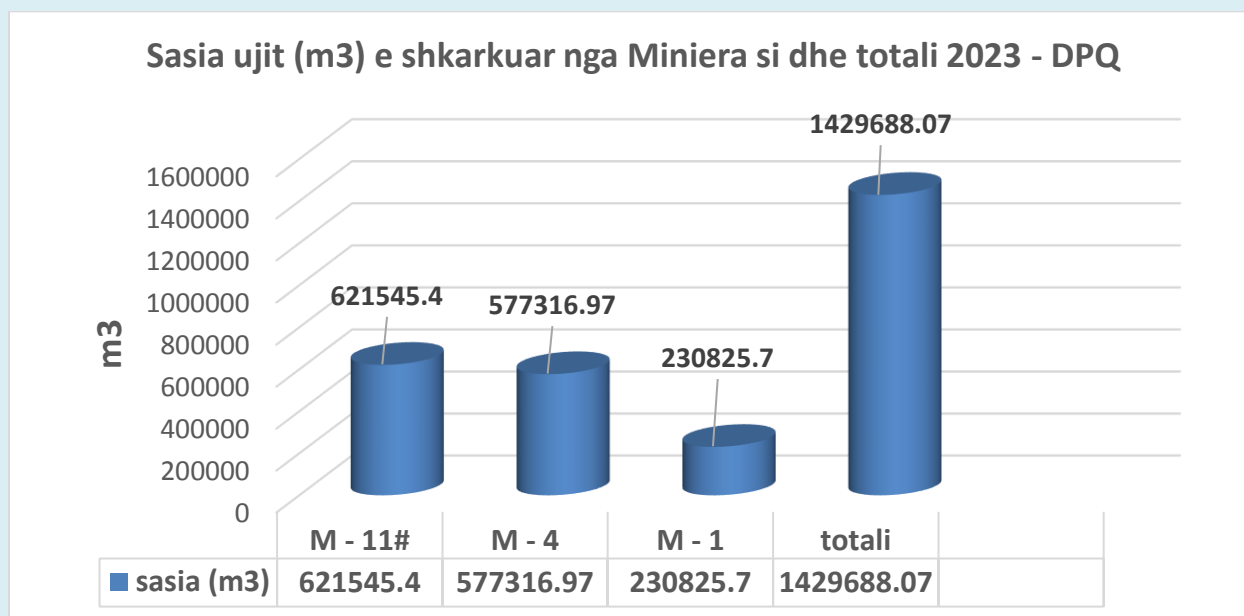
Sasitë e ujërave të shkarkuar nga miniera

Sasia e ujit(m^3) të shkarkuar nga Miniera në pikat shkarkuese si dhe totali – 2023.

Nr.	Vendi shkarkimit	Simboli	vell. ujit shkarkues (m^3) - 2023
1	S.J.P Grabovc - L.Drenice	M - 4	577317
2	Mesmihje - L.Sitnice	M - 11*	621545.4
3	SJP- Hade (m^3)- L.Drnice	M - 1	230825.7
4	TOTALI		1429688.07

Tab.20 Sasia e ujit(m^3) të shkarkuar nga Miniera në pikat shkarkuese si dhe totali – 2023.

Diagrami i ujit të shkarkuar nga Miniera në pikat e shkarkimit dhe totali i ujit të shkarkuar për vitin 2023.

Grafiku 14 sasitë e ujit të shkarkuar nga Miniera në pikat e shkarkimit dhe totali i ujit të shkarkuar për vitin 2023.

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2021

3.10.MONITORIMI I V.M, M.M.V DHE MBETURINAVE TJERA

Menaxhimi i mire i vajrave mundëson ruajtjen e mjedisin dhe shëndetin e njeriut nga ndotja me vajra mbeturinë (VM) dhe material mbeturinë me vajra(M.M.V). Vendosjen dhe funksionimi e sistemit të përshtatshëm dhe të sigurt mjedisor për administrimin dhe kontrollin me vajra , VM dhe MMV. Të parandalojë, zvogëlojë , kufizojë ndotjen e ujërave, tokës, ajrit si dhe të fuqizojë detyrimet për menaxhimin e mire të vajrave mbeturinë dhe materialit mbeturinë me vajra.

Informatat merren nga departamente përkatëse të cilat operojnë me vajra.

Sasia e vajrave të grumbulluara, yndyrës dhe baterive gjatë muajve dhe totali i tyre për vitin 2023 në DPQ.

Viti			
Mbeturinat e grumbulluara gjatë vitit 2023			
Muajt	vajra(l)	Yndyrë(kg)	Bateri(copë)
Janar	610	0.0	0.0
Shkurt	280	0.0	0.0
Mars	1090	0.0	0.0
Prill	750	0.0	0.0
Maj	840	0.0	0.0
Qershor	660	0.0	0.0
Korrik	680	0.0	0.0
Gusht	940	0.0	0.0
Shtator	650	0.0	0.0
Tetor	730	0.0	0.0
Nëntor	1350	900	0.0
Dhjetor	1050	0.0	0.0
Totali	9630	0.0	0.0

Tab. 21 Sasia e vajrave të grumbulluara, yndyrës dhe baterive gjatë muajve dhe totali i tyre për vitin 2023 në DPQ.

Konkluzion ;sipas tabelës 21 ,sasia gjithsej e vajrave të grumbulluara gjate viti 2023 është 9630 (l), të cilat janë të vendosura në fuqi dhe Yndyrë 900 (kg) .

4.0. RAPORT PËRMBLEDHËS I AKTIVITETEVE VJETORE TË NJËSISË PËR MENAXHIM TË PROJEKTEVE MJEDISORE DHE RIKULTIVIM TË TOKAVE PËR VITIN 2022 FUSHËVEPRIMI DHE STRUKTURA ORGANIZATIVE E NJMPMRT

FUSHËVEPRIMI DHE STRUKTURA ORGANIZATIVE E NJMPMRT

Aktivitetet e NJMPRT zhvillohen në funksion të zbatimit të politikave mjedisore të KEK-ut, të orientuara drejt përbushjes së obligimeve ligjore në fushën e mjedisit, krijimit të një mjedisi të qëndrueshëm dhe miqësore me rrethin, duke ndikuar drejtpërdrejt në rritjen e performancës së KEK-ut në aspektin mjedisore.

Aktivitetet e NJMPMRT-ës janë të përqendruara në rehabilitimin dhe ri kultivimin e tokave të degraduara nga aktivitetet minerare ,aktivitetet në termocentrale ,trajtimin e materialeve dhe mbetjeve të ngurta lëngëta dhe mbetjeve të rrezikshme të gjeneruara si rezultat i aktiviteteve minerare dhe industriale në KEK.

Në aspektin organizativ Njesisë për Menaxhimin e Projekteve Mjedisore dhe Ri kultivimin e Tokave, përbehet nga dy departamente :

Departamenti për Pastrimin dhe Ri kultivimin e Tokave dhe

Departamenti i Dekomisionimit dhe Materieve të Rrezikshme

Departamenti për Pastrimin dhe Ri kultivimin e Tokave

Spektori i Mjedisit, Drenazhimit dhe Infrastrukturës, është i angazhuar në mirëmbajtjen e objekteve, pastrimin e hapësirave, rrugëve, rrethojave, kanaleve kulluese, pesetave, mbeturinave, pastrimet e shtratit të prroit dhe hapja e mini liqenit në Parkun e KEK-ut.

Në tri raste gjatë vitit ka realizuar dhurim vullnetar të gjakut për QKKTGJ.

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Pamje e bllokimit të rrugës "Ali Maloku" në Dardhishtë nga thyerja e plepit dhe pastrimi i saj.

Pamje e sanimit të dëmeve në Mitrovicë pas vërshimeve

Hapje e kanalit për vendosjen e kabllor el. të hangaret të TC''B-së dhe vendosje e gypave për drenazhim të poligoni të gjuetis KK-Obiliq

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Bartja e hirit të ngurtë për miniere. Shtyrja e masave të djerrinës dhe pregaditja e platos

Rrenimi i objekteve dhe bartja e materialit të rrenuar, nga lagja Mirena-Hade

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

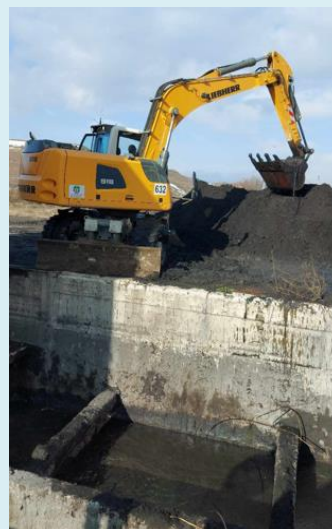
Pregaditje e trases për shirita transportues në Sistemin II, poz.5.10 ,5.11 në minjer, Shtrimi i rrugve në minjer dhe përgjatë shiritave transportues

Rregullimi i rrugës me zhavor

Pastrimi i fundërruesit në TC-B

Sektori i Ri kultivimit

Punët dhe aktivitetet kryesore ne sektorin e Rikultivimit janë zhvilluar ne:

- Mirëmbajtjen e 9 ha sipërfaqe te oborrit te DPRT-se dhe terreneve te KEK-ut. Kositjen e barit me mallqera, trimera dhe me kosa te dorës. Mbushje me dhe e terrenit dhe rrafshimi i sipërfaqeve. Prerjen dhe krasitjen e drunjëve dhe degëve të thata të plepave dhe pishave. Largimin e gurëve dhe hedhurinave te ndryshëme nga terrenet e punës.
- Ujitjen e fidanëve, prashitjen, mirëmbajtjen dhe kositjen e barit me vegla të punës dhe me mallqer në plantacionin e ri në deponinë e dheut ne “Dragodan” .
- Kositja e barit me mallqer prej objektit të SI & Mkz deri te objektet e Ri-kultivimit nga të dy anët e rrugës.
- Kositja e barojave ne hapësirat 01/DPQ.
- Kositja e barojave ne hapësirat e TCA-së.
- Kositja e barojave ne hapësirat e SI & MKZ.
- Kositja e barojave ne terrenin e Qendres se Trajnimeve.
- Kositja e barojave ne oborrin e seperacionit TCA.
- Kositja e barojave ne oborrin e drejtorisë ne Mirash/DPQ.
- Kositja e barojave ne oborrin e seperacionit TCA- te dispeçeri kryesor.
- Kositja e barojave ne hapësirat e DDMRR-se.
- Pastrimit te rrugës dhe trotuarit nga Separacioni deri te hyrja 01.
- Kositja e barojave me mallqer te depoja e naftës ne Mirash.
- Prerja, tubimi dhe bartja e drunjëve degëve, shkurreve dhe pipave ne terrenet e KEK-ut.
- Krasitja e murit te gjelbër ne oborrin Drejtorisë ne Mirash dhe Transport Hekurudhor.
- Ujitja e fidanëve.
- Janë mbjellë 691 drunjë ne parkun KEK II nga Operatori Ekonomik ne vjeshtë te vitit 2021 me garancion mirëmbajtje dhe zëvendësimi për dy vjet. Pas dështimit te 253 copë fidanë te mbjella, ne vjeshtën e 2023 jan rimbjellur 70 copë. Pasi afti i mirëmbajtjes te O.E do te skadonte e punët ne terren ishin keq me kerkesë te O.E u bë amandamentimi i vazhdimit te kontratës per pranverën e vitit 2024. U dakorduar qe edhe mbjellja e pjesës tjetër prej 183 copë fidanëve te përfundon deri me 20.04.2024 dhe mirëmbajtja per këto 253 copë te bëhet per dy vitet ne vazhdim deri me 20.04.2026.
- Mbjellja e fidanëve nga KEEP IT GREEN ne plantacionin e Lismirit – donacion i EULEXIT dhe Agjensionit te Pylltarisë rreth 2000 fidanë pishë ne Lismir ne vitin 2022.Mbjellja e këtyre fidanëve ishte ne kohen e papershtatëshme dhe me cilësi te dobët, si rezultat i kësaj te gjitha kan dështuar.

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

1. Plantacioni ne parkun KEK-II.
2. Plantacioni KR_2, ne Kala, Bardh i Madh
3. Plantacioni SR_1, në d. Jugu ne Lismir.
4. Plantacioni "Arbëria" në Dardhishtë.

Tab. 24 Fidanët e reja të mbjellura në vitin 2021 në parkun KEK II.

Nr.	Nomenklatura shkencore	Numri i fidanëve
1	Tilia europaea	92
2	Pinus nigra	92
3	Acer Platanoides	92
4	Acer negundo (Flamingo)	83
5	Liquidambar styraciflua	83
6	Gingo babiloa	83
7	Prunus Cerasifera "Nigra"	110
8	Picea Pungens"	28
9	Chamaecyparis Arizona	28
	Gjithësejtë	691

Tab. 24 Fidanët në plantacionin KR_2, deponinë e djerrinës Kalaja

Nr.	Lloji i bimëve të mbjella		Sasia e bimëve të mbjella		te zhvilluara
	Lloji	Emri latin	Vjeshtë/pranverë 2010/2011	Vjeshtë 2011	
2	Bung turk	Quercus cerris	10500	7000	2500
3	Qarr	Quercus petrea	11000	7500	3500
4	Bredh i zi	Pinus nigra	4500	4000	0
5	Bung hungarez	Quercus frainetto		5,000	4200
6	Bung	Quercus Pubescens		7500	6050
7	Rubinia	Robinia psuedoacacia		9000	5500
8	Plep i bardh	Populus Alba		4000	3360
9	Kulumri	Prunus spinosa		3000	2520
10	Murriz	Cretaegus mongyna		3000	2520
11	Kaqë	Berberis vulgaris		1000	840
12	Thana	Cornus mas		1000	840
	Gjithsej		26000	52000	31830

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Tab.25 Fidanët në plantacionit SR_1, deponia e djerrinës Jug

Nr.	Lloji i fidanëve	Numri i fidanëve
1	Bagrem	25597
2	Bung	8449
3	Pajë	2804
	Gjithsej	36850

Tab.26 Monitorimi i plantacionit të Dardhishtës

Nr.	Lloji	Sasia e fidanëve të mbjella	Gjithsej fidanë në plantacion
1	Plep	502	502
2	Bredh	1499	1299
3	Gështenjë	514	514
4	Rrap	509	509
5	Bliri	500	500
	Gjithsejtë	3524	3324

Tab.27 Monitorimi i plantacionit të Dardhishtës

Ne vazhdim janë pamjet e pastrimit të barojave

Pamje e pastrimit të barojave në oborrin e TCA-se dhe të autotransporti hekurudhor

Aktivitetet kryesore të DDMRR janë zhvilluar në :

- Monitorim i vazhdueshëm i hapësirës 60 ha te zonës se dekomisionimit
- Përkujdesjes profesionale per objektet që përmbajnë mbetje te rrezikshme
- Bashkepunim i ngushte me konsulencen e Zyres se BE ne Kosove per procesin e dekomisionimit
- Hartimin e detyrave projektuese dhe termave te referencës per projektet e trajtimit te mbetjeve qe përmbajnë azbest,mbetjeve te ngurta dhe te lëngëta dhe vajrave me përmbajtje të BPK
- Përkujdesje për bunkerin me mbetje radioaktive

Për ngjarjet dhe aktivitetet me kryesore operative gjatë vitit po i japim me pamjet ne vazhdim

Inspektimi i Bunkerit Radioaktiv nga KFOR-i, FSK-ja,dhe PK-ja

Tërheqja e dy kontinjerve të zbrazët, nga njësia për mbrojtje dhe siguri bërthamore në kuadër të Policisë së Kosovës, që ndodhen brenda Bunkerit Radio

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Kositja e barit përreth objektit të drejtorisë dhe IT-së, dhe të bunkerit radioaktiv, të salla e kompresorve, (azotik, gazifikim), të fenoli, Bunkerit Radioaktiv etj.

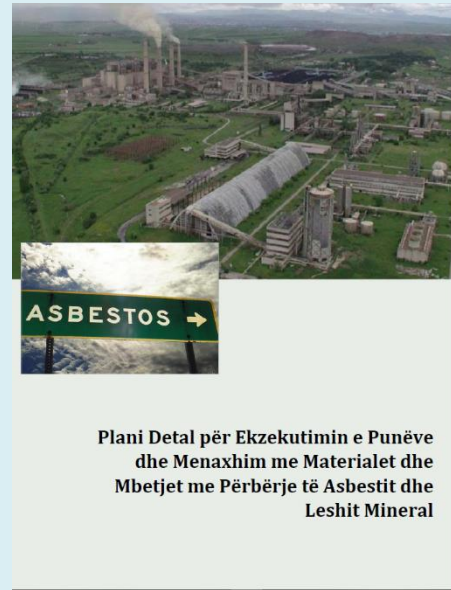
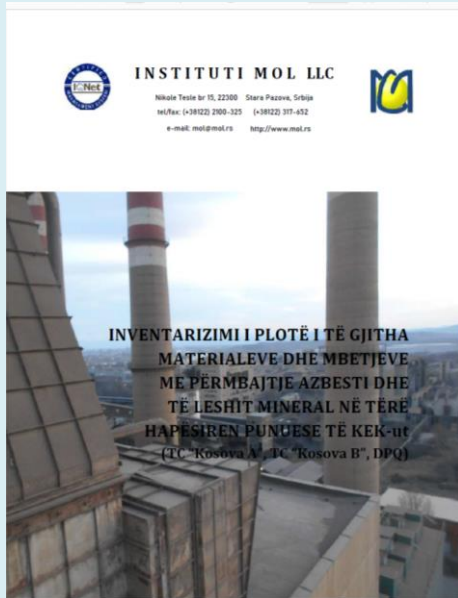

Terhja e një trafos nga objekti i Biologjisë (reparti i Gazifikimit), nga ekipa e mirëmbajtjes elektrike të TC A-së.

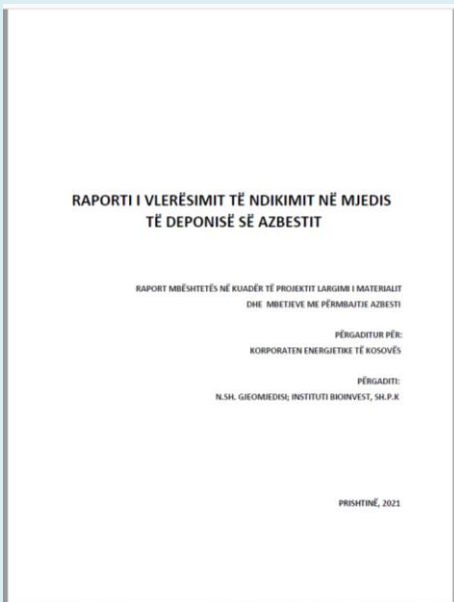

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

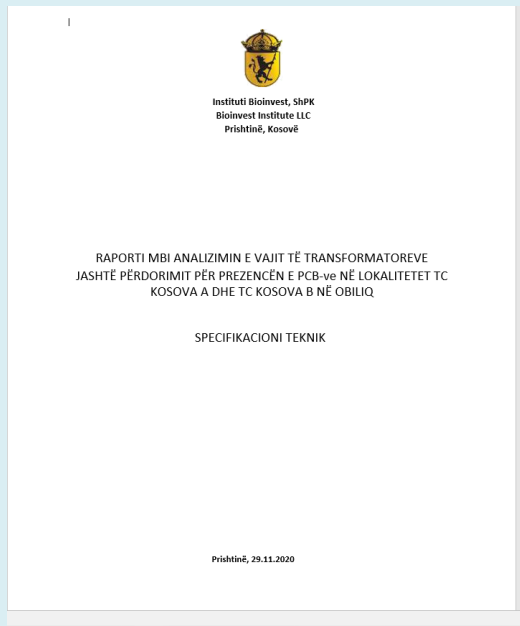

Faza e parë e projektit për trajtimin e materialeve dhe mbetjeve me përmbajtje të azbestit dhe leshit mineral

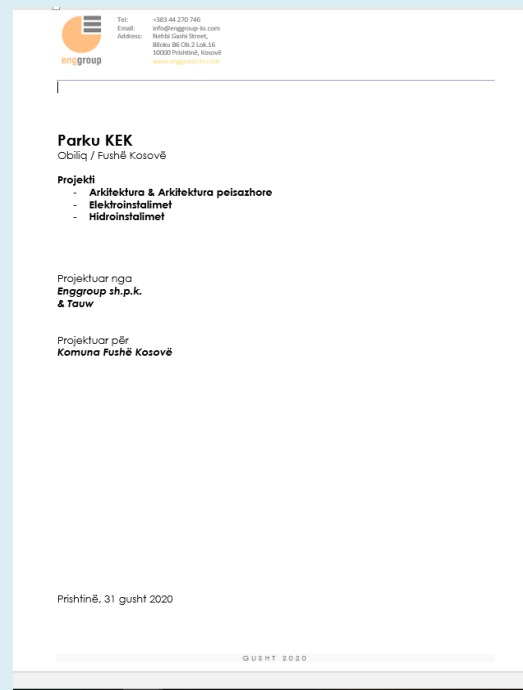
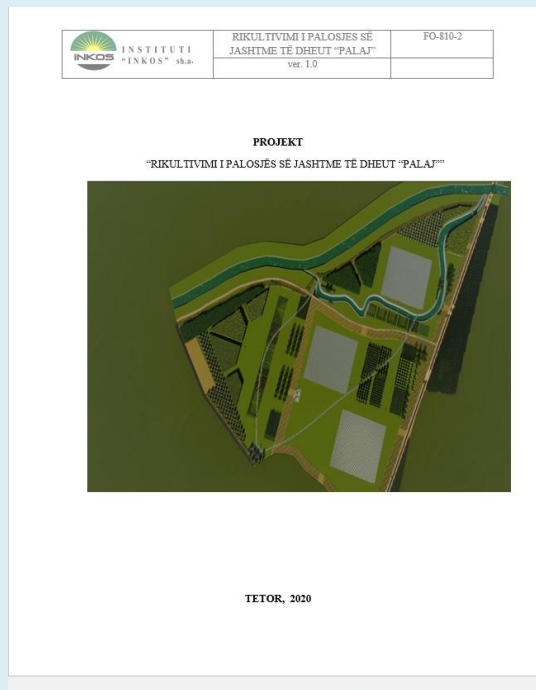

Faza e parë-trajtimi i vajrave të transformatorëve me përmbajtje të bifenileve të polikloruara

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Projektet ideore për rehabilitim dhe ri kultivim të tokave

RAPORTI VJETOR PËR GJENDJEN NË MJEDIS, 2023

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

Raporti Vjetor për Gjendjen e Mjedisit për vitin 2023

Raporti vjetor për gjendjen në mjedis 2023, është përgatitur nga:
Departamenti i Mjedisit, mbështetur në raportet vjetore të:
Sektorit të Mjedisit pranë Divizionit të Prodhimit të Qymyrit,
Sektorit të Mjedisit pranë Divizionit Termocentrali "Kosova-A",
Shërbimi i Analizave, Termocentrali "Kosova-A",
Sektori i Mjedisit pran Termocentralit "Kosova-B",
Shërbimi i Analizave Termocentrali "Kosova-B",
Departamentit për Ri kultivimin dhe Pastrimin e Tokave degraduese (DRPT)

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVES
DIVIZIONI SHËRBIMET E KORPORATËS
DEPARTAMENTI I MJEDISIT
Rr. "Nëna Terezë" Nr.26

www.kek-energy.co

DEPARTAMENTI I MJEDISIT

FALEMINDERIT

DEPARTAMENTI I MJEDISIT